

Evaluatie van het nieuwe opvolgingsstelsel voor werkzoekenden

Eindrapport

Door: IDEA Consult

**Op verzoek van: Federale Overheidsdienst
Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg,
directie van arbeidsmarkt**

In samenwerking met: FOD Waso en RVA

Brussel, april 2008

INHOUDSOPGAVE

p.

INHOUDSOPGAVE	2
1 Inleiding	3
2 Het nieuwe opvolgingsstelsel voor werkzoekenden	4
2.1 Opvolgingsprocedure bij de RVA	5
2.2 Opvolgingsprocedure bij de gewesten	6
3 Doelgroep van het onderzoek	9
3.1 Doelgroep opvolgingsprocedure RVA	9
3.2 Doelgroepbepaling in functie van het onderzoek	9
3.3 Profiel van de onderzoeksdoelgroep	11
4 Methode	16
4.1 Samenstellen brutobestand	16
4.2 Bevraging	16
4.3 Respons	17
4.4 Representativiteit van de respons	18
5 Bestandsanalyse	21
5.1 Dispo-procedure	21
5.2 Activering	23
6 Resultaten enquête	27
6.1 Resultaten voor de niet geschorsten	28
6.2 Resultaten voor de geschorsten	36
7 Globale analyse	38
7.1 Beschikbaarheid	39
7.2 Inzetbaarheid	40
7.3 Activering	41
7.4 Gevolgen van de schorsing	46
8 Sterkte-zwakte analyse	47
8.1 Algemene vaststellingen	47
8.2 Sterktes	49
8.3 Zwaktes	51
8.4 Afsluitende beschouwing van het onderzoeksteam	52
BIJLAGE 1: TABELLEN REPRESENTATIVITEIT	53
BIJLAGE 2: TABELLEN HOOFDSTUK 7 GLOBALE ANALYSE	60

1 INLEIDING

Sinds 1 juli 2004 is de RVA belast met de activering van het zoekgedrag naar werk van de werklozen. Dit programma verloopt in verschillende stappen en sinds juli 2006 heeft het betrekking op alle uitkeringsgerechtigde volledig werklozen van minder dan 50 jaar, met uitzondering van arbeidsongeschikten.

Om de resultaten van dit plan te evalueren werd een eerste tussentijdse evaluatie uitgevoerd door het Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek (IRES) van de UCL. Deze evaluatie beperkte zich tot het effect van de schriftelijke verwittiging van de RVA bij de groep van 25 tot 29-jarige werkzoekenden die 13 maanden werkloos werden (tussen juli en oktober 2004). Een langlopend evaluatie-onderzoek met betrekking tot de activering van het zoekgedrag naar werk is in uitvoering door dezelfde onderzoeksploeg (looptijd tot begin 2010).

Op dit ogenblik is er echter behoefte om een beeld te hebben van de positie en het traject op de arbeidsmarkt van degenen die het nieuwe stelsel doorliepen (hetzij omdat ze enkel een verwittigingsbrief kregen en via een baan of alternatieve optie de werkloosheid verlieten, hetzij omdat ze voor één of meerdere gesprekken werden uitgenodigd). Dit beeld is niet beschikbaar of slechts zeer onvolledig beschikbaar op basis van de administratieve gegevens. Daarom wordt een aanvullende enquête vooropgesteld om informatie te verzamelen omtrent de invloed van het nieuwe stelsel op het zoekgedrag van de betrokkenen en hun kansen op de arbeidsmarkt.

Het doel van deze opdracht kan als volgt samengevat worden:

- Een analyse van de invloed van het nieuwe opvolgingsstelsel op het zoekgedrag van de betrokkenen en hun kansen (inclusief aspecten zoals uitstroom naar werk, kwalitatieve aspecten van het werk, beleving van het stelsel, situatie van geschorsten). Dit gebeurt op basis van een bevraging van werkzoekenden en aanvullende administratieve gegevens
- Een olijsting van sterkten en zwakten van het huidige opvolgingsstelsel op basis van de verzamelde gegevens en uitgevoerde analyses

2 HET NIEUWE OPVOLGINGSSTELSEL VOOR WERKZOEKENDEN

Op 1 juli 2004 werd het Plan voor de begeleiding en opvolging van werklozen ingevoerd¹. Dit plan beoogt een betere opvolging en begeleiding van werklozen bij hun zoektocht naar werk. Die hervorming, beschreven in het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap, omvat twee belangrijke elementen.

- Ten eerste krijgt de RVA de bevoegdheid om zelf de zoekinspanningen van de werklozen te controleren. Deze bevoegdheid heeft betrekking op de langdurig volledig werklozen.
- Anderzijds versterken de regionale tewerkstellingsdiensten de begeleiding van alle werklozen via een reeks activeringsmaatregelen (vb. opleidingen, inschakelingstrajecten, enz.). Hierbij wordt onderscheid gemaakt naargelang werkloosheidsduur:
 - o Personen die 12 maand of minder werkloos zijn (6 maand in het geval van jongeren onder de 25 jaar): maximale inspanning om een begeleidingsactie aan te bieden
 - o Personen die tot de doelgroep van het samenwerkingsakkoord behoren (13de maand werkloosheid of 7de maand voor de jongeren): het voorzien van een begeleidingsactie binnen de twee maand na het versturen van de infobrief waarmee de RVA de opvolgingsprocedure van langdurig volledig werklozen aankondigt

De uitvoering van het akkoord startte in juli 2004 en richtte zich in 2004-2005 op de jongste leeftijdsgroep, dispo 1. In juli 2005, werd naast dispo 1 ook de middelste leeftijdsgroep opgevolgd. Sinds 1 juli 2007 zijn ook de 40 tot 50-jarigen opgenomen in het systeem.

Het samenwerkingsakkoord voorziet een aantal bijkomende richtlijnen om te vermijden dat de gewestelijke acties en de RVA-acties elkaar doorkruisen, zoals het uitstellen van het 1ste gesprek in de RVA-procedure indien een persoon een opleiding volgt.

Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale overheid, de Gemeenschappen en Gewesten voorziet tenslotte de meer systematische elektronische uitwisseling van gegevens tussen de regionale tewerkstellingsdiensten en de RVA.

In wat volgt wordt de procedure bij de RVA en bij de gewesten voor de *langdurig* werkzoekenden kort besproken.

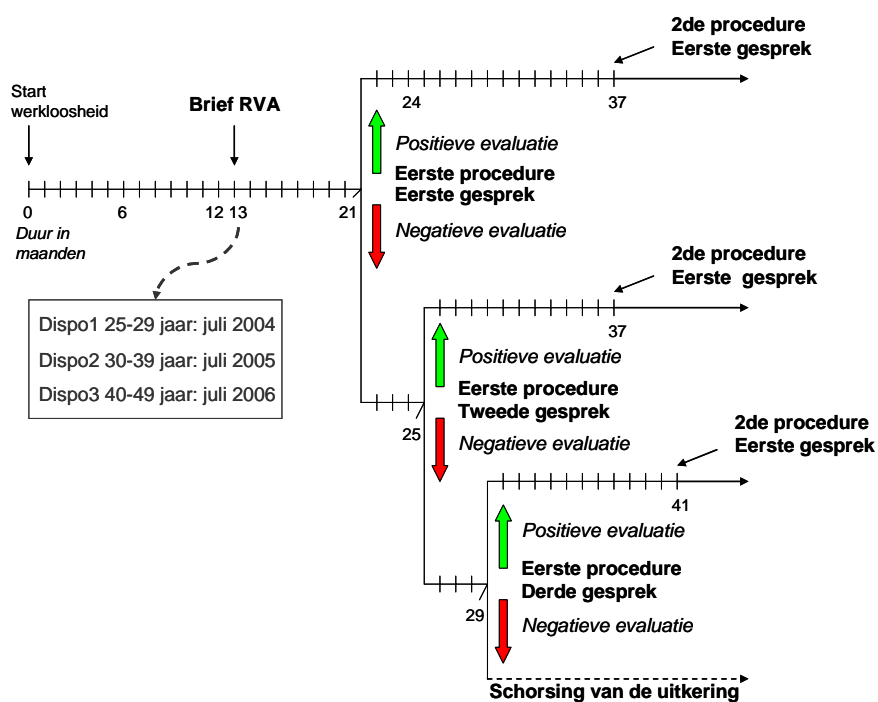
¹ Gebaseerd op Jaarverslag RVA (2006) ; Verslag 2007 Hoge Raad voor de Werkgelegenheid ; Cockx, B., Defourny, A., Dejemepe, M. et Van der Linden, B. (2007), Le nouveau système de suivi des chômeurs: une évaluation, rapport final, janvier

2.1 Opvolgingsprocedure bij de RVA

Vóór juli 2004 stond de RVA in voor de controle op de beschikbaarheid van de uitkeringsgerechtigde werklozen voor de arbeidsmarkt op basis van de informatie verstrekt door de regionale tewerkstellingsdiensten². Sinds de introductie van het nieuwe opvolgingsstelsel heeft de RVA echter de bevoegdheid om, via individuele gesprekken, zelf na te gaan of werklozen al dan niet voldoende inspanningen leveren om opnieuw werk te vinden. Indien de zoekinspanningen onvoldoende worden geacht, loopt de werkloze het gevaar dat zijn werkloosheidsuitkering wordt verlaagd of al dan niet tijdelijk wordt opgeschorst.

Activering van het zoekgedrag naar werk staat voor het geheel van acties die de RVA onderneemt om deze inspanningen te evalueren. De opvolgingsprocedure is in werking getreden op 1 juli 2004³. Een visuele voorstelling van de procedure voor werklozen van 25 jaar en ouder is weergegeven in Figuur 1.

Figuur 1: Overzicht procedure RVA

Bron: IDEA Consult

² De diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding van de gewesten en gemeenschappen zijn FOREM in het Waalse gewest, Actiris (vroegere BGDA) in het Brussels Hoofdstedelijk gewest, VDAB in het Vlaams gewest en ADG voor de Duitstalige gemeenschap.

³ De opvolgingsprocedure wordt gereguleerd door een koninklijk besluit van 4 juli 2004 en door een ministerieel besluit van 5 juli 2004.

2.2 Opvolgingsprocedure bij de gewesten

Naast de opvolgingsprocedure van de RVA, heeft ook elk gewest zijn eigen aanpak voor de werkzoekenden die tot de doelgroep van de dispo-procedure behoren. Deze aanpak werd ingevoerd naar aanleiding van het samenwerkingsakkoord in 2004.

In wat volgt bespreken we de aanpak van de VDAB in Vlaanderen, FOREM in Wallonië, ACTIRIS in Brussel en het Arbeitsamt van de Duitstalige Gemeenschap⁴. Zoals eerder aangegeven, bekijken we hoofdzakelijk de aanpak voor de *langdurig* werkzoekenden.

2.2.1 VDAB

Vóór het samenwerkingsakkoord was de werking van de VDAB voor werkzoekenden vooral gericht op de kortdurig werklozen, nl. de *preventieve* doelgroep⁵. De langdurig, niet-werkende werkzoekenden of de *curatieve* doelgroep⁶ werd niet actief door VDAB opgeroepen maar kwamen op eigen initiatief in begeleiding en opleiding. Naar aanleiding van het samenwerkingsakkoord werd de dienstverlening bij de VDAB grondig bijgestuurd en werden een aantal belangrijke doelstellingen gesteld.

In 2004 werd de *sluitende aanpak* gelanceerd, met als doel om ook die werkzoekenden te bereiken die in het verleden niet wensten of niet konden participeren aan het begeleidings- en opleidingsaanbod en in langdurige werkloosheid verzeild raakten. De instroomschema's werden grondig gewijzigd om de activering van het zoekgedrag van de werkzoekenden bij de RVA in te kunnen passen en de sluitende aanpak, zowel preventief als curatief, te realiseren.

In 2004 werd gestart met een systematische werking voor de curatieve doelgroep. De VDAB beoogt om alle werkzoekenden die door de RVA zullen uitgenodigd worden in het kader van de controle op de langdurige werkloosheid en die de afgelopen 2 jaar geen begeleidingsaanbod gekregen hebben, een aanbod tot begeleiding te doen. De timing van de curatieve aanpak wordt afgestemd op de timing van de uitnodiging van de werkzoekenden door de RVA⁷. De uitnodiging gaat meestal vooraf aan de infobrief van de RVA⁸.

⁴ Gebaseerd op de evaluatie van FOD WASO van Maart 2008 omtrent het samenwerkingsakkoord van 30 april 2004 betreffende de actieve begeleiding en opvolging van werklozen.

⁵ Deze doelgroep omvat de recent ingeschreven werkzoekenden, nl. de jongeren (-25) die minder dan 6 maanden werkloos zijn en de +25-jarigen die minder dan 1 jaar werkloos zijn.

⁶ Personen jonger dan 25 die minstens 15 maanden werkloos zijn en personen tussen 25 jaar en 50 jaar die minstens 21 maanden werkloos zijn. In de laatste maanden mogen zij geen begeleiding ontvangen hebben van VDAB of van één van de (Werkwinkel)partners. Het is wel mogelijk dat ze van de basisdienstverlening⁶ genoten hebben (bijvoorbeeld vacatures toegestuurd kregen).

⁷ Juli 2004-juni 2005 personen jonger dan 25 die 15 maanden werkloos zijn en personen tussen 25 en 30 jaar die 21 maanden werkloos zijn, juli 2005-juni 2006: vorige groep + personen tussen 30 en 40 die 21 maanden werkloos zijn, juli 2006 – juni 2007: vorige groepen + personen tussen 40 en 50 die 21 maanden werkloos zijn, sinds juli 2007: alle groepen

⁸ Bron: VDAB

De algemene methode van trajectwerking⁹ blijft van toepassing voor de curatieve werklozen maar met specifieke accenten. Zo doorlopen de 'curatieve' werklozen een oriëntatieweek van vijf halve dagen, waarna ze in functie van hun profiel en afstand tot de arbeidsmarkt verder begeleid worden. Er zijn ook remediëringmogelijkheden voorzien voor personen met ernstige medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen.

2.2.2 FOREM

Het samenwerkingsakkoord van juli 2004 vertaalt zich in Wallonië door een verplichte bijstand van de werkzoekenden door enerzijds de bijstand voor werklozen en anderzijds de 'Jobtonic', specifiek gericht op jongeren¹⁰.

Volgend op het nieuwe opvolgingsstelsel voor werklozen van juli 2004, heeft FOREM een *service de base* opgesteld speciaal voor de doelgroep werkzoekenden van het samenwerkingsakkoord. Deze *service de base* verloopt als volgt: binnen de twee maand na de instroom in de doelgroep van het samenwerkingsakkoord (ontvangst infobrief) wordt de werkzoekende opgeroepen voor een collectieve sessie die hem informeert over het nieuwe opvolgingsstelsel. Eén maand na deze sessie wordt de werkzoekende opgeroepen voor een individueel onderhoud die moet identificeren of de persoon in kwestie arbeidsgeschikt is. Er wordt ook een actieplan opgesteld. Drie maanden nadien volgt er een eerste opvolging en drie maanden daarna eventueel nog een tweede opvolging.

2.2.3 ACTIRIS

Ook in Brussel wordt de doelgroep van de RVA automatisch opgeroepen door ACTIRIS. Deze organisatie werkt sinds juli 2004 met een 'Contract voor Beroepsproject'¹¹. Dit contract is niet verplicht, maar wordt voorgesteld aan alle werkzoekenden die zich inschrijven en een uitkering genieten of een wachttijd doormaken. Daarnaast wordt het contract voorgesteld aan alle werkzoekenden die behoren tot de doelgroep van het samenwerkingsakkoord (diegenen die al een verwittigingsbrief hebben ontvangen).

Het contract wordt ondertekend tussen de werkzoekende en de tewerkstellingsconsulent van Actiris. Het contract bestaat uit 4 mogelijke acties: 'Actief zoeken naar werk' begeleiding, specifieke begeleiding, opleiding, of oriëntering. De modules kunnen gecombineerd worden.

Het contract biedt de werkzoekende een persoonlijke begeleiding en helpt de werkzoekende bij het verwezenlijken van zijn beroepsproject. Bovendien worden opvolgingsgesprekken voorzien om het actieplan op te volgen en eventueel bij te sturen.

Voor personen die tot de dispo-doelgroep van de RVA behoren en jonger zijn dan 25 jaar geldt bovendien een specifieke aanpak met een meer intensieve begeleiding en een meer frequente opvolging in vergelijking met de dispo-doelgroep RVA ouder dan 25 jaar.

⁹ De minimumstappen van de trajectwerking zijn het intakegesprek, de trajectbepaling, de trajectbegeleiding en de toeleiding naar werk. Dit kan aangevuld worden met bepaalde opleidingen en trainingen.

¹⁰ Daar Jobtonic vooral gericht is op niet-langdurig jonge werkzoekenden, gaan we er hier niet verder op in.

¹¹ In het Frans de CPP of *Contrat de Projet Professionnel*

2.2.4 Arbeitsamt

Het Arbeitsamt onderscheidt binnen zijn doelgroepen 2 types. Enerzijds heeft men de *kortdurig* werkzoekenden, dit is de groep werkzoekenden jonger dan 50 die in de 15 maand voor hun inschrijving maximaal gedurende 3 maand werkloos waren. Anderzijds onderscheidt men de *langdurig* werkzoekenden of personen onder de 50 jaar die de verwittigingsbrief van de RVA ontvangen hebben.

Deze twee groepen doorlopen een gelijkaardige procedure om hun begeleidingstraject te bepalen. Het uiteindelijke begeleidingstraject verschilt naargelang de behoeften van de werkzoekende. De procedure bevat volgende stappen:

- Informatiesessie in groep. Alle werkzoekenden ontvangen een map om de informatie over hun zoektocht naar werk te ordenen en bij te houden.
- Bepaling van het profiel en de noden van de werkzoekenden (*diagnosefase*)
- Opdeling van de werkzoekenden in twee groepen: personen die direct inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt, en personen die begeleiding nodig hebben (*prognosefase*)
- Opmaak van inschakelingscontract tussen Arbeitsamt en werkzoekende, dat indien nodig kan aangepast worden
- Uitvoeren van de begeleiding (via gesprekken, opleidingsacties, ...)

We herinneren eraan dat de werkzoekenden die door het Arbeitsamt begeleid worden, verder niet in het onderzoek zijn opgenomen.

3 DOELGROEP VAN HET ONDERZOEK

3.1 Doelgroep opvolgingsprocedure RVA

De doelgroep van het opvolgingssysteem voor werkzoekenden van de RVA bestaat uit personen die:

- een volledige werkloosheidsvergoeding ontvangen en dus volledig werkloos zijn
- jonger zijn dan 50 jaar. Men maakt een onderscheid naar leeftijd tussen personen jonger dan 30, personen tussen 30 en 40 jaar en personen tussen 40 en 50 jaar
- aan de 13de maand van hun werkloosheid beginnen (voor jongeren onder de 25 is dit de 7de maand)¹²
- schoolverlaters vormen een specifieke subgroep en worden na het verstrijken van hun wachttijd opgeroepen

3.2 Doelgroepbepaling in functie van het onderzoek

De doelgroep van het onderzoek dient representatief te zijn voor de doelgroep van de dispo-procedure van de RVA. Bij het begin van het onderzoek werden volgende keuzes gemaakt:

- Er is onderscheid gemaakt tussen personen uit de **stock en nieuwe instroom**. De nieuwe instroom omvat de werkzoekenden die sinds de start van het nieuwe opvolgingsstelsel tot de doelgroep zijn gaan behoren. De stock van werkzoekenden zijn werkzoekenden die reeds bij de start van het systeem aan de criteria voldoen. De zeer langdurig werklozen behoren tot deze groep. Het onderzoek richt zich in de eerste plaats tot de groep van nieuwe instroom, in combinatie met de groep van schoolverlaters¹³. Wat betreft de geschorsten, dienden we een uitzondering te maken omwille van een té klein aantal geschorsten in de nieuwe instroom. De resultaten van de *geschorsten* hebben betrekking op *stock en nieuwe instroom*.
- Er wordt gewerkt met personen die deelnamen aan dispo en met een vergelijkingsgroep op basis van de **leeftijdsgroepen** in dispo: voor personen die tot dispo 1 behoren, selecteerden we de personen tussen 25 en 30 jaar, bij dispo 2 de groep tussen 35 en 40 en bij dispo 3 de personen tussen 45 en 50. Voor elke groep werd een vergelijkingsgroep samengesteld die aan de dispo-criteria voldeed maar nog niet deelnam. Tussen 1 juli 2004 en 30 juni 2005 selecteerde men zo personen tussen 30 en 35 die aan de criteria voldoen, tussen 1 juli 2005 en 30 juni 2006

¹² De teller van de werkloosheidsduur wordt op nul gezet als iemand 12 maanden werkt in een kalenderperiode van 15 maanden.

¹³ Voor de schoolverlaters wordt er geen rekening gehouden met het onderscheid tussen stock en nieuwe instroom.

personen tussen 40 en 45 en tussen 1 juli 2006 en 30 juni 2007 personen tussen 50 en 54 jaar. Uiteindelijk werkt het onderzoek enkel met de vergelijkingsgroep voor dispo 3 omwille van het feit dat de jongere vergelijkingsgroepen intussen zelf in dispo terecht kwamen.

- **Periode:** de onderzoeksperiode betreft de uitvoering van de dispo sinds de start (1 juli 2004) tot en met 30 juni 2007. Het voordeel is dat men hiermee de volledige uitvoeringsperiode in het onderzoek betreft. Een nadeel zijn de mogelijke tijdseffecten die een invloed kunnen hebben op de resultaten. De onderzoeksgroep bevat immers personen die in 2004, 2005, 2006 of 2007 in dispo terechtgekomen zijn, en die op het moment van de bevraging hun laatste contact met de RVA (brief of gesprek) al enkele jaren achter zich kunnen hebben (tot maximum 3,5 jaar).
- **Fase in de procedure:** om te kunnen peilen naar mogelijke effecten naargelang de fase van de procedure die men doorlopen heeft, werd een opdeling gemaakt in 6 subgroepen. Theoretisch gezien zijn zeer veel verschillende 'paden' in de dispoprocedure mogelijk, maar in de praktijk zien we dat slechts een beperkt aantal 'paden' door het grootste deel van de opvolgingen wordt gevolgd. Om in de enquête voldoende respons te hebben naargelang de fase in de procedure, is het ook van belang om grote subgroepen af te bakenen. De zes typische paden of subgroepen die we selecteerden zijn:
 - o Subgroep 1: enkel infobrief ontvangen. Deze personen ontvingen de infobrief maar kregen geen uitnodiging voor het 1ste gesprek of waren afwezig op het 1ste gesprek met een geldige reden
 - o Subgroep 2: personen die op het 1ste gesprek aanwezig waren en een positieve evaluatie kregen (1ste procedure). Bovendien kregen ze *geen* uitnodiging voor het 1ste gesprek van de 2de procedure
 - o Subgroep 3: personen die op het 1ste gesprek aanwezig waren en een positieve evaluatie kregen (1ste procedure). Ze kregen *wel* een uitnodiging voor het 1ste gesprek van de 2de procedure
 - o Subgroep 4: personen met een negatieve evaluatie na het 1ste gesprek. Ze waren aanwezig op het 2de gesprek en kregen een positieve evaluatie; of waren afwezig op het 2de gesprek met een geldige reden
 - o Subgroep 5: tijdelijk geschorst op basis van art 70 of bij een negatieve evaluatie na het 2de gesprek
 - o Subgroep 6: definitief geschorst na het 3de gesprek (1ste procedure)

3.3 Profiel van de onderzoeksdoelgroep

In dit deel geven we een overzicht van het profiel van de doelgroep van de dispo-procedure¹⁴. We beschrijven eerst dit profiel en dan bekijken we in 4.4 of de personen die deelnamen aan de enquête qua profiel overeenkomen met het profiel van de onderzoeksdoelgroep (dit is wat we noemen de representativiteit).

We bekijken de kenmerken inzake geslacht, nationaliteit en studieniveau¹⁵ telkens naar regio, leeftijdsgroep en naar fase in de procedure.

- Geslacht: Tabel 1 toont dat de verdeling over het algemeen de helft vrouwen en de helft mannen is. In Brussel is een hoger aantal mannen (55,2%) dan vrouwen (44,8%) aanwezig. In Vlaanderen is het aantal vrouwen hoger (52,8%). De geschorsten bevatten meer mannen in vergelijking met de niet-geschorsten.
- Nationaliteit: uit Tabel 2 blijkt dat 88,4% van de doelgroep Belgen zijn, tegenover 11,6% niet Belgen. De niet-belgen zijn vooral sterk vertegenwoordigd in Brussel (23,5%). Ook in subgroep 4, 5 en 6 is het hogere percentage niet-Belgen opvallend. Vergelijken we het aandeel niet-Belgen in de doelgroep met het aandeel niet-Belgen bij de ganse groep Belgische werklozen, dan stellen we vast dat dit aandeel bij de ganse groep Belgische werklozen hoger is (17,6%)¹⁶. De vergelijking is echter indicatief, de ganse groep werklozen verschilt op vele punten van de onderzoeksdoelgroep (oa inzake gemiddelde werloosheidsduur, al dan niet volledig werkloos, ...). Tenslotte merken we op dat er geen informatie beschikbaar is over de etniciteit van de werkzoekenden.
- Scholingsniveau: 11,4% is zeer laaggeschoold, 17,3% laaggeschoold. Het aandeel middengeschoolden is 34,3%, het aandeel hooggeschoolden bedraagt 29,6%. Het aandeel van de hooggeschoolden in de doelgroep ligt significant lager dan het aandeel hooggeschoolden (37,6%) in de werkende beroepsbevolking en hoger dan het aandeel hooggeschoolden bij de werkloze beroepsbevolking (19,7%)¹⁷. Ook hier is de vergelijking indicatief.
- De vergelijkingsgroep dispo 3 is zowel voor geslacht, nationaliteit als scholingsniveau vergelijkbaar met dispo 3. Ze bevat 2 procentpunt meer belgen en 4,3 procentpunt meer zeer laag geschoolden dan dispo 3. We merken hierbij nog op dat het leeftijdsverschil tussen dispo 3 (45-49 jaar) en de vergelijkingsgroep dispo 3 (50-54 jaar) gering is, maar toch een impact kan hebben op de kans om werk te vinden. Naarmate men ouder wordt, wordt het immers steeds moeilijker om werk te vinden¹⁸.

¹⁴ Niet-geschorsten (subgroep 1 tem 4) en geschorsten (subgroep 5 en 6) zijn samengenomen.

¹⁵ Onderscheid tussen zeer laag (lager onderwijs), laag (secundair onderwijs tem. 2de graad), midden (secundair onderwijs 3^e en 4de graad), hoog (vanaf 1^e cyclus hoger onderwijs) en andere (leercontract, getuigschrift, andere studies)

¹⁶ Gegevens voor 2006, Steunpunt WSE.

¹⁷ Gegevens voor 2006, FOD Economie, Afdeling Statistiek, EAK.

¹⁸ Zie bijvoorbeeld werkzaamheidsgraad België: 77,3% (40-44 jaar), 74,4% (45-49 jaar), 66,7% (50-54 jaar), 48,6% (55-59 jaar) (gegevens voor 2005, Steunpunt WSE).

Tot slot bekijken we voor de niet-geschorsten de kenmerken inzake gezinssituatie en arbeidshandicap.

- Gezinssituatie: uit Tabel 4 blijkt dat meer dan de helft (56,6%) van de doelgroep samenwonend is. 19% is gezinshoofd en 23% alleenstaand. Er zijn echter belangrijke regionale verschillen. Het aandeel samenwonenden is veel hoger in Vlaanderen (62,4%) en Wallonië (58%) dan in Brussel (40%). In Brussel is het aandeel alleenstaanden dan weer veel hoger (35,9% ten opzichte van de ongeveer 20% in Vlaanderen en Wallonië).
- Arbeidshandicap: van de 42.862 niet-geschorste personen in de steekproef zijn er 939 of 2,2% met een arbeidshandicap. Bij 75% van de personen met een arbeidshandicap, startte de erkenning van de arbeidshandicap na het ontvangen van de infobrief van de RVA

Tabel 1: Geslacht van de doelgroep naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Man		Vrouw		Totaal (geschorsten en niet- geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%
Regio						
Vlaanderen	8389	47,2	9391	52,8	17780	100
Wallonië	9112	50,3	8997	49,7	18109	100
Brussel	4220	55,2	3423	44,8	7643	100
Totaal	21721	49,9%	21811	50,1%	43532	100%
Leeftijdsgroep						
Dispo1	15433	49,5	15725	50,5	31158	100
Dispo2	5377	50,9	5179	49,1	10556	100
Dispo3	911	50,1	907	49,9	1818	100
Totaal	21721	49,9%	21811	50,1%	43532	100%
Controle3	2442	48,8%	2564	51,2%	5006	100
Fase in procedure						
Niet-geschorsten						
Subgroep1	16485	49,1	17114	50,9	33599	100
Subgroep2	3357	50,5	3284	49,5	6641	100
Subgroep3	69	62,7	41	37,3	110	100
Subgroep4	1356	54,0	1157	46,0	2513	100
Geschorsten						
Subgroep5	323	65,0	174	35,0	497	100
Subgroep6	131	76,2	41	23,8	172	100
Totaal	21721	49,9%	21811	50,1%	43532	100%

Tabel 2: Nationaliteit van de doelgroep naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Belg		Geen Belg		Totaal (geschorsten en niet- geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%
Regio						
Vlaanderen	16331	91,9	1449	8,1	17780	100
Wallonië	16327	90,2	1782	9,8	18109	100
Brussel	5844	76,5	1799	23,5	7643	100
Totaal	38502	88,4%	5030	11,6%	43532	100%
Leeftijd						
Dispo1	28300	90,8	2858	9,2	31158	100
Dispo2	8624	81,7	1932	18,3	10556	100
Dispo3	1578	86,8	240	13,2	1818	100
Totaal	38502	88,4%	5030	11,6%	43532	100%
Controle3	4447	88,8%	559	11,2%	5006	100
Fase in procedure						
Niet-geschorsten						
Subgroep1	29960	89,2	3639	10,8	33599	100
Subgroep2	5774	86,9	867	13,1	6641	100
Subgroep3	100	90,9	10	9,1	110	100
Subgroep4	2098	83,5	415	16,5	2513	100
Geschorsten						
Subgroep5	419	84,3	78	15,7	497	100
Subgroep6	151	87,8	21	12,2	172	100
Totaal	38502	88,4%	5030	11,6%	43532	100%

Tabel 3: Scholingsniveau van de doelgroep naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Zeer laag		Laag		Midden		Hoog		Andere		Totaal (geschorsten en niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio												
Vlaanderen	2364	13,3	3164	17,8	6312	35,5	5295	29,8	645	3,6	17780	100
Wallonië	2101	11,6	3344	18,5	6599	36,4	5389	29,8	676	3,7	18109	100
Brussel	484	6,3	1029	13,5	2037	26,7	2205	28,8	1888	24,7	7643	100
Totaal	4949	11,4%	7537	17,3%	14948	34,3%	12889	29,6%	3209	7,4%	43532	100%
Leeftijd												
Dispo1	2517	8,1	4752	15,3	11302	36,3	10790	34,6	1797	5,8	31158	100
Dispo2	1921	18,2	2320	22,0	3188	30,2	1864	17,7	1263	12,0	10556	100
Dispo3	511	28,1	465	25,6	458	25,2	235	12,9	149	8,2	1818	100
Totaal	4949	11,4%	7537	17,3%	14948	34,3%	12889	29,6%	3209	7,4%	43532	100%
Controle3	1622	32,4%	1247	24,9%	1173	23,4%	594	11,9%	370	7,4%	5006	100
Fase in procedure												
Niet geschorsten												
Subgroep1	3517	10,5	5512	16,4	11323	33,7	10952	32,6	2295	6,8	33599	100
Subgroep2	817	12,3	1191	17,9	2454	37,0	1616	24,3	563	8,5	6641	100
Subgroep3	15	13,6	22	20,0	38	34,5	30	27,3	5	4,5	110	100
Subgroep4	462	18,4	639	25,4	901	35,9	227	9,0	284	11,3	2513	100
Geschorsten												
Subgroep5	99	19,9	123	24,7	174	35,0	56	11,3	45	9,1	497	100
Subgroep6	39	22,7	50	29,1	58	33,7	8	4,7	17	9,9	172	100
Totaal	4949	11,4%	7537	17,3%	14948	34,3%	12889	29,6%	3209	7,4%	43532	100%

Tabel 4: Gezinssituatie van de niet-geschorsten naar regio, leeftijdsgroep en fase in procedure

	Gezinshoofd		Samenwonend		Alleenstaand		Andere		Totaal (niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio										
Vlaanderen	2811	16,1	10924	62,4	3459	19,8	304	1,7	17498	100
Wallonië	3625	20,3	10387	58,1	3765	21,1	108	0,6	17885	100
Brussel	1745	23,3	3022	40,4	2684	35,9	29	0,4	7480	100
Totaal	8181	19,1%	24333	56,8%	9908	23,1%	441	1,0%	42863	100%
Leeftijd										
Dispo1	4331	14,2	18453	60,3	7540	24,6	274	0,9	30628	100
Dispo2	3295	31,6	5028	48,2	1972	18,9	127	1,2	10422	100
Dispo3	555	30,6	852	47,0	396	21,8	10	0,6	1813	100
Totaal	8181	19,1%	24333	56,8%	9908	23,1%	441	1,0%	42863	100%
Fase in procedure										
Subgroep1	5509	16,4	20274	60,3	7425	22,1	391	1,2	33599	100
Subgroep2	1786	26,9	3020	45,5	1814	27,3	21	0,3	6641	100
Subgroep3	28	25,5	46	41,8	36	32,7	0	0	110	100
Subgroep4	858	34,1	993	39,5	633	25,2	29	1,2	2513	100
Totaal	8181	19,1%	24333	56,8%	9908	23,1%	441	1,0%	42863	100%

Tabel 5: Niet-geschorsten met arbeidsgehandicap in doelgroep naar regio

	Arbeidshandicap <33%				Arbeidshandicap ≥33%				Totaal aantal niet-geschorsten met arbeidshandicap	
	Voor infobrief		Na infobrief		Voor infobrief		Na infobrief		Voor en na infobrief	
	#	%	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio										
Vlaanderen	36	10,0%	64	17,8%	43	11,9%	217	60,3%	360	100
Wallonië	72	14,3%	94	18,7%	61	12,2%	275	54,8%	502	100
Brussel	2	2,6%	0	0,0%	9	11,7%	66	85,7%	77	100
Totaal	110	11,7%	158	16,8%	113	12,0%	558	59,4%	939	100%

4 METHODE

Voor het onderzoek werd gebruik gemaakt van volgende onderzoeksmethodes:

- Documentanalyse van het samenwerkingsakkoord, de werkloosheidsreglementering, de informatie over de uitvoering van het samenwerkingsakkoord door RVA en gewesten en de studie van UCL over het effect van de infobrief bij jongeren (Cockx et al, 2007)
- Interviews met facilitatoren van de RVA in Gent, Brussel en Charleroi ter voorbereiding van de vragenlijst voor de werkzoekenden
- Schriftelijke bevraging bij de werkzoekenden
- Beschrijvende analyse van de enquêteresultaten en de bestandsgegevens van de RVA

In wat volgt gaan we dieper in op de aanpak van de schriftelijke bevraging van de werkzoekenden.

4.1 Samenstellen brutobestand

De RVA stelde de bestanden met de doelgroep van het onderzoek samen. De personen werden geselecteerd volgens de criteria beschreven in deel 3.2. Uit de populatie voor het onderzoek werden vervolgens de aan te schrijven personen geselecteerd. Bij sommige (kleine) deelgroepen werd de ganse populatie aangeschreven (bijvoorbeeld geschorsten). Bij andere, grote deelgroepen werd ad random een kleinere groep afgebakend. Naast de selectie van de personen uit de doelgroep, werden een aantal bijkomende gegevens opgevraagd met het oog op verdere analyse, bijvoorbeeld acties van de gewesten, activeringsuitkering, vrijstellingen met betrekking tot het beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt.

4.2 Bevraging

Tussen november en januari 2008 vond de bevraging plaats van de vergelijkingsgroep, de niet-geschorsten en de geschorsten. Deze gebeurde via een anonieme, schriftelijke enquête. Er werden aangepaste vragenlijsten voorzien naar regio, taal, leeftijdsgroep en doelgroep (geschorst, niet geschorst, vergelijkingsgroep).

De versturing van de enquêtes en het invoeren van de teruggestuurde antwoordformulieren gebeurde door de FOD Waso.

4.3 Respons

4.3.1 Responsgraad

Onderstaande tabel bevat de responsgraad van de enquête. Enkel bij de geschorsten is de responsgraad laag (7,8%). Bij de vergelijkingsgroep dispo 3 is de respons opvallend hoog (28%).

Om tegen eind februari 2008 voldoende resultaten te kunnen voorleggen, werd beslist niet alle ontvangen enquêtes in te voeren van de niet-geschorsten. Dit was mogelijk omdat de respons voldoende groot en divers was. De eigenlijke responsgraad ligt dus hoger dan de responsgraad berekend aan de hand van de verwerkte enquêtes, namelijk 20% in plaats van 15%.

Tabel 6 Overzicht responsgraad bevraging

Doelgroep van het onderzoek	Aantal personen in de populatie	Aantal personen aangeschreven	Respons (verwerkte enquêtes)	Responsgraad (verwerkte enquêtes)
Niet geschorsten				
Dispo 1	30.729	14.367	1.994	13,9%
Dispo 2	10.503	8.310	1.344	16,2%
Dispo 3	1.829	1.813	376	20,7%
Totaal niet-geschorsten	43.061	24.490	3.714	15,2%
Vergelijkingsgroep dispo 3	5.006	5.006	1.417	28,3%
Geschorsten (nieuwe instroom + stock)	4.409	4.409	342	7,8%

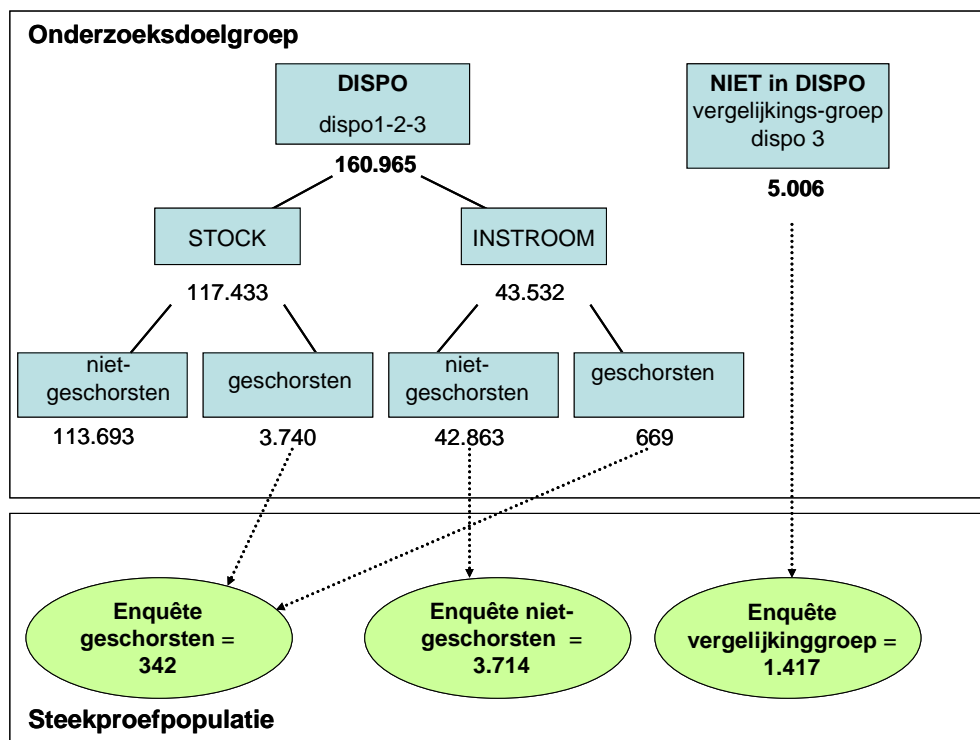
We merken bij deze tabel nog op dat het totaal aantal niet-geschorsten (43.061) afwijkt van het totaal aantal niet-geschorsten in de tabellen vb. Tabel 4 (42.863). Dit komt doordat het brutobestand volgens een aantal beperkingen werden verkleind en dit om praktische redenen. Zo werden geen Duitstaligen opgenomen in het onderzoek en geen personen die verhuisd zijn naar Frankrijk. De toepassing van deze beperkingen gebeurt licht verschillend voor het versturen van de enquête (door RVA) ten opzichte de toepassing van de criteria voor de bestandsanalyse (door IDEA Consult).

4.3.2 Relatie tussen respons en onderzoeksdoelgroep

Onderstaande figuur vat de relatie tussen de enquête en de onderzoeksdoelgroep nog eens samen.

Het aantal geschorsten in de nieuwe instroom bedraagt 669 (zie figuur 2 hieronder). Het totaal aantal personen in de onderzochte groep werklozen 'nieuwe instroom' bedraagt dus 43.532 personen (42.863 + 669). Zie ook in Tabel 1, 2 en 3 hierboven.

Figuur 2: Verband tussen enquête en onderzoeksdoelgroep

4.4 Representativiteit van de respons

4.4.1 Algemeen

De representativiteit wordt bepaald door de omvang en de kwaliteit van de ingevulde enquêtes en de kenmerken van de respons in vergelijking met de doelgroep van het onderzoek.

- Omvang en kwaliteit van de ingevulde enquêtes: zoals we hiervoor reeds aangaven, kregen we voldoende enquêtes terug, behalve bij de geschorsten (cfr responsgraad). We stelden vast dat de teruggestuurde enquêtes behoorlijk zijn ingevuld. Het enige minpunt hierbij is dat het aantal niet-beantwoorde vragen steeg naarmate de vragenlijst vorderde.

Dit heeft wellicht te maken met de lengte van de vragenlijst. Niettemin kan de kwaliteit van de enquêtes als zeer goed worden beschouwd.

- Kenmerken van de respons in vergelijking met de doelgroep van het onderzoek. We maken hierbij het onderscheid tussen meetbare en niet-meetbare profielkenmerken. *Meetbare kenmerken* zijn:
 - geslacht
 - regio
 - studieniveau
 - nationaliteit

Niet-meetbare kenmerken kunnen ervoor zorgen dat er toch een verschil is tussen de enquêtegroep en de totale doelgroep. We denken bijvoorbeeld aan het feit dat mensen met werk mogelijk meer geneigd zijn om deel te nemen aan de bevraging dan mensen die geen werk hebben. We zien ook aan de lage responsgraad bij de geschorsten dat mensen met een negatieve ervaring mogelijk minder deelnemen aan de enquête dan mensen met een neutrale of positieve ervaring. Nog andere factoren zoals bijvoorbeeld motivatie om werk te zoeken, spelen een rol. Het is belangrijk om bij de interpretatie van de antwoorden met deze mogelijke vertekening rekening te houden, maar het doet niet af aan de waarde van de enquête.

4.4.2 Representativiteit volgens meetbare kenmerken

In dit deel bekijken we de representativiteit van de steekproef (de enquête) volgens meetbare kenmerken. We maken de opdeling tussen niet-geschorsten (subgroep 1 tem 4), en geschorsten (subgroep 5 en 6).

De bevraging leverde een total respons op van 3.714 niet-geschorsten, 342 geschorsten en 1.417 mensen uit de controlegroep.

Tabel 23, Tabel 24 en Tabel 25 in Bijlage 1 tonen de representativiteit voor de **niet-geschorsten** naar respectievelijk geslacht, nationaliteit en scholingsniveau. Globaal gezien mogen we stellen dat de kenmerken van de deelnemers aan de enquête zeer goed overeenkomen met kenmerken van de onderzoekspopulatie. We observeren een aantal kleine vertekeningen:

- Geslacht: de steekproef bevat relatief meer vrouwen (55,1%) dan de gehele populatie (50,4%).
- Nationaliteit: de steekproef bevat 3,4 procentpunt meer niet-belgen dan de populatie. Dit komt vooral door een oververtegenwoordiging van niet-belgen uit Brussel tov de populatie. Net als in de populatie, zijn de niet-belgen uit de steekproef sterk aanwezig in subgroep 4.
- Scholingsniveau: de hooggeschoolden zijn relatief beter vertegenwoordigd in de onderzoeksdoelgroep (29,9%) dan in de enquête (25,9%). Voor de andere niveaus zijn de verschillen gering. Voor Brussel ligt het aantal 'andere' in de steekproef (36%) veel hoger dan in de totale populatie (24,7%). Idem voor het aantal 'andere' in subgroep 4.

Voor de **vergelijkingsgroep dispo3** stellen we zo goed als geen afwijkingen vast inzake geslacht, nationaliteit en scholingsniveau.

Tabel 26, Tabel 27 en Tabel 28 in Bijlage 1 tonen de representativiteit voor de enquête bij de **geschorsten** naar respectievelijk geslacht, nationaliteit en scholingsniveau. Ook hier kunnen we stellen dat de kenmerken van de respondenten goed overeenkomen met deze van de onderzoeksdoelgroep.

- Geslacht: 42,1% van de steekproef zijn vrouwen tegenover 40% in de populatie. Dit komt vooral door het hoge percentage vrouwen in Vlaanderen (46%). Het percentage vrouwen in Brussel in de steekproef (26,2%) ligt lager dan in de volledige populatie (31,1%). Tegenover de populatie, zijn de vrouwen uit de steekproef sterk oververtegenwoordigd in dispo 3 en subgroep 4.
- Nationaliteit: de verschillen zijn gering. Eén opvallend verschil in subgroep 5: de steekproef bevat minder niet-Belgen dan de populatie.
- Scholingsniveau: de enquête wijkt nauwelijks af van de onderzoeksdoelgroep.

Ook al komen de meetbare kenmerken vrij goed overeen, de lage responsgraad bij de geschorsten zorgt er voor dat de interpretatie van de resultaten bij deze groep met de nodige omzichtigheid dient te gebeuren.

5 BESTANDSANALYSE

De RVA beschikt over heel wat informatie met betrekking tot de langdurig werklozen die opgeroepen worden in het kader van het nieuwe opvolgingsstelsel. We selecteerden een aantal variabelen die interessant zijn in het kader van dit onderzoek.

- Het gaat in de eerste plaats om variabelen die het **profiel** van de werklozen verduidelijken (geslacht, nationaliteit, regio, scholingsniveau, gezinssituatie en arbeidshandicap). Deze informatie werd eerder beschreven in Deel 3.3.
- Daarnaast is er informatie die te maken heeft met de **uitvoering** van de dispo-procedure (o.a. uitstel eerste gesprek omwille van begeleidingsactie door het gewest).
- Tenslotte kan men uit de gegevens van de RVA een aantal indicatoren afleiden die informatie geven over de mate van **activering** van de werkzoekende (o.a. vrijstelling, ontvangen van een werkloosheidsuitkering).

De uitvoering van de dispo-procedure en activering worden hierna verder besproken.

Een belangrijke opmerking betreft de informatie over de acties van de gewestelijke bemiddelingsdiensten. De RVA ontvangt van elk gewest gegevens over het soort actie die een werkzoekende kreeg, wanneer die begon en eindigde, en of de werkzoekende al dan niet aanwezig was. Er zijn 10 categorieën van acties gaande van eerste inschrijving over trajectacties tot uitschrijving¹⁹. Bij het analyseren van deze informatie bleek dat de informatie die de gewesten doorgeven onvoldoende geharmoniseerd is. Analyses op basis van deze gegevens zouden wellicht onvoldoende betrouwbaar zouden zijn. Vandaar dat besloten werd om geen cijfers over de acties van de gewesten *op basis van het bestand van de RVA* op te nemen in het rapport.

5.1 Dispo-procedure

Op basis van het bestand van de RVA, gaan we voor personen uit de ganse onderzoeksdoelgroep enkele kenmerken na die verband houden met de uitvoering van de dispo-procedure. Het gaat hier om zowel de niet-geschorsten als de geschorsten.

De **leeftijdsgroep** waartoe de personen behoren geeft aan wanneer zij ten vroegste met de dispo-procedure gestart zijn. In de onderzochte groep werklozen behoort 72% tot dispo 1 (jonger dan 30 jaar), 24% tot dispo 2 en 4% tot dispo 3 (oudste groep).

¹⁹ Actielijst gebruikt door RVA : Actie 1 Eerste inschrijving (komt niet voor in het bestand), Actie 2 Diagnosegesprek, Actie 3 Trajectvoorstel, Actie 4 Collectieve informatiesessie, Actie 5 Opleiding, Actie 6 Andere, Actie 7 Spontane acties (komt niet voor), Actie 8 Werkaanbod, Actie 9 Uitschrijving, Actie 10 Vrijwillige uitschrijving (komt niet voor)

Vervolgens toont Tabel 7 het **startjaar** aan²⁰. 32% van de personen in dispo 1 startte in 2004-2005, 46% in 2005-2006 en 21% in 2006-2007. Bij de personen van de groep dispo 2 startte 69% in 2005-2006 en 31% in 2006-2007. De oudste personen startten allen in 2006-2007, op het moment dat de dispo-procedure voor hen van toepassing werd.

Tabel 7: Startjaar van procedure per dispo

	2004-2005		2005-2006		2006-2007		Totaal (geschorsten en niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Leeftijd								
Dispo1	10106	32,4	14484	46,5	6568	21,1	31158	100
Dispo2	0	0,0	7285	69,0	3271	31,0	10556	100
Dispo3	0	0,0	0	0,0	1818	100,0	1818	100
Totaal	10106	23,2%	21769	50,0%	11657	26,8%	43532	100%

Binnen de **dispo-procedure** kan men zoals eerder aangegeven heel wat verschillende paden doorlopen. Bij de onderzochte groep werkzoekenden blijkt dat de procedure bij meer dan drie vierde stopt na de infobrief: 77% heeft geen 1ste gesprek (subgroep 1) maar enkel een brief. 23% van de personen heeft minstens een 1ste gesprek (of wordt geschorst in het geval men niet komt opdagen op het eerste gesprek en daarvoor geen geldige reden heeft).

Van de personen die minstens een 1ste gesprek hebben, zien we dat de meerderheid een positief 1ste gesprek heeft waarna de procedure stopt (67% van de personen met minstens een eerste gesprek). Bijna niemand krijgt een 1ste gesprek van de 2de procedure maar dit kan deels te wijten zijn aan het feit dat de procedure voor heel wat mensen nog niet zo ver gevorderd is²¹. Een vierde van de personen met minstens een 1ste gesprek, krijgt een negatieve evaluatie op het 1ste gesprek maar kan de procedure daarna positief afronden (positieve evaluatie 2de gesprek of afwezig 2de gesprek met geldige reden). 5% van de personen met minstens een 1ste gesprek wordt tijdelijk geschorst, 2% wordt definitief geschorst.

Tabel 8 toont aan dat 30,5% van de personen uit de onderzoeksdoelgroep een **uitstel van het 1ste gesprek** kreeg omwille van actie van de gewesten. Het aantal personen dat dergelijk uitstel geniet, daalt met de leeftijd.

²⁰ Startjaar: telkens van 1 juli 200x tot 30 juni 200X+1 conform de getrapte uitvoeringsperiode voor de leeftijdsgroepen van de dispo-procedure.

²¹ Ten vroegste 16 maanden na het 1ste gesprek kan men uitgenodigd worden voor een 1ste gesprek van de 2de procedure

Tabel 8: Uitstel van het eerste gesprek naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Uitstel		Geen uitstel		Totaal (geschorsten en niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%
Regio						
Vlaanderen	5343	30,1	12437	69,9	17780	100
Wallonië	5945	32,8	12164	67,2	18109	100
Brussel	1995	26,1	5648	73,9	7643	100
Totaal	13283	30,5%	30249	69,5%	43532	100%
Leeftijd						
Dispo1	10874	34,9	20284	65,1	31158	100
Dispo2	2154	20,4	8402	79,6	10556	100
Dispo3	255	14,0	1563	86,0	1818	100
Totaal	13283	30,5%	30249	69,5%	43532	100%
Fase in procedure						
Subgroep1	9744	29,0	23855	71,0	33599	100
Subgroep2	2496	37,6	4145	62,4	6641	100
Subgroep3	52	47,3	58	52,7	110	100
Subgroep4	780	31,0	1733	69,0	2513	100
Subgroep5	143	28,8	354	71,2	497	100
Subgroep6	68	39,5	104	60,5	172	100
Totaal	13283	30,5%	30249	69,5%	43532	100%

5.2 Activering

Op basis van het bestand van de RVA analyseren we variabelen die iets zeggen over de mate van activering. De gegevens hebben betrekking op de niet-geschorsten. We bekijken achtereenvolgens het ontvangen van een volledige werkloosheidsuitkering, de vrijstellingen, de activeringsuitkeringen en het werken in een deeltijds regime met behoud van recht op werkloosheidsuitkering. De tabellen bevatten telkens informatie naar gewest, leeftijdsgroep en fase in de procedure.

- Uit Tabel 9 blijkt dat 39,2% van de niet-geschorsten een **volledige werkloosheidsuitkering** ontving in het najaar van 2007 (aug/sept/okt 2007). Zij zijn op dat ogenblik zeker werkloos. Het aandeel met een volledige werkloosheidsuitkering stijgt met het startjaar. Bij wie in dispo startte in 2006-2007 bedraagt het aandeel 47%.

Het aantal personen met een **vrijstelling** is zeer beperkt.

- Tabel 10 toont dat slechts 1,1% een lopende vrijstelling heeft. Dit heeft mogelijks te maken met het feit dat werklozen in dit bestand nog niet zo lang werkloos zijn in vergelijking met de 'stock' van langdurig werklozen, en met het feit dat het aandeel gezinshoofden in het bestand vrij laag is. Gezinshoofden kunnen bijvoorbeeld een vrijstelling vragen voor een zorgtaak.

- We gingen ook na hoeveel personen een **activeringsuitkering** krijgen omdat dit eveneens wijst op een vorm van tewerkstelling (al dan niet tijdelijk). Voorbeelden van dergelijke activeringsuitkeringen zijn: Activa, sociale inschakelingseconomie (SINE), invoeginterim. Ook het voorkomen van een activeringsuitkering bij de niet-geschorsten is vrij beperkt: 11,3% ontvangt een activeringsuitkering. Bij 6,9% van de niet-geschorsten startte de activeringsuitkering na aanvang van de dispo-procedure. Het aandeel waarbij de activeringsuitkering startte na de aanvang van de dispo-procedure is het hoogst bij personen die een negatieve evaluatie hadden op het 1ste gesprek (subgroep 4).
 - Tot slot bekijken we hoeveel mensen het statuut van **werknemer met behoud van uitkering** hadden. Sommige personen vinden deeltijds werk waardoor ze van volledige werkloosheid terechtkomen in het statuut van werknemer met behoud van het recht op uitkering. Op basis van de RVA-gegevens onderscheiden we zo 3 types personen: (1) personen die deeltijds werk vonden *na* de datum van de infobrief (wat dus deels te wijten zou kunnen zijn aan de nieuwe opvolgingsprocedure), (2) personen die deeltijds werk vonden *voor* de datum van de infobrief en tenslotte (3) personen die nooit in dit statuut terechtkwamen. Doordat er geen einddatum van de tewerkstelling bekend is, weten we niet of de tewerkstelling nog loopt op het moment van het samenstellen van het bestand. Tabel 12 toont in elk geval wel aan dat 31,7% van de werklozen in het bestand van een statuut van volledige werkloosheid overstapte naar een statuut van werknemer met behoud van uitkering *na* het ontvangen van de infobrief van de RVA (groep (1)). Dit percentage ligt het hoogst in Wallonië (35,5%) en het laagst in Brussel (22,6%).
-

Tabel 9: Werkloosheidsuitkering niet-geschorsten naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Volledige werkloosheidsuitkering		Geen volledige werkloosheidsuitkering		Totaal (niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%
Regio						
Vlaanderen	5988	34,2	11510	65,8	17498	100
Wallonië	7701	43,1	10184	56,9	17885	100
Brussel	3111	41,6	4369	58,4	7480	100
Totaal	16800	39,2%	26063	60,8%	42863	100%
Leeftijd						
Dispo1	11238	36,7	19390	63,3	30628	100
Dispo2	4585	44,0	5837	56,0	10422	100
Dispo3	977	53,9	836	46,1	1813	100
Totaal	16800	39,2%	26063	60,8%	42863	100%
Fase in procedure						
Subgroep1	10640	31,7	22959	68,3	33599	100
Subgroep2	4659	70,2	1982	29,8	6641	100
Subgroep3	109	99,1	1	0,9	110	100
Subgroep4	1392	55,4	1121	44,6	2513	100
Totaal	16800	39,2%	26063	60,8%	42863	100%

Tabel 10: Niet geschorsten met een vrijstelling naar fase in procedure

	Geen vrijstelling		1 vrijstelling lopend		2 vrijstellingen lopend		Totaal (niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Fase in procedure								
Subgroep1	33202	98,8	392	1,2	5	0	33599	100
Subgroep2	6569	98,9	72	1,1	0	0	6641	100
Subgroep3	110	100,0	0	0,0	0	0	110	100
Subgroep4	2505	99,7	8	0,3	0	0	2513	100
Totaal	42386	98,9%	472	1,1%	5	0%	42863	100%

Tabel 11: Activeringsuitkering niet-geschorsten naar regio, leeftijd en fase in procedure

	Geen		Activeringsuitkering gestart voor datum infobrief		Activeringsuitkering gestart na datum infobrief		Totaal (niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%	#	%
Regio								
Vlaanderen	15921	91,0	600	3,4	977	5,6	17498	100
Wallonië	15370	85,9	1000	5,6	1515	8,5	17885	100
Brussel	6716	89,8	292	3,9	472	6,3	7480	100
Totaal	38007	88,7%	1892	4,4%	2964	6,9%	42863	100%
Fase in procedure								
Subgroep1	30452	90,6	1223	3,6	1924	5,7	33599	100
Subgroep2	5537	83,4	474	7,1	630	9,5	6641	100
Subgroep3	97	88,2	13	11,8	0	0,0	110	100
Subgroep4	1921	76,4	182	7,2	410	16,3	2513	100
Totaal	38007	88,7%	1892	4,4%	2964	6,9%	42863	100%

Tabel 12: Verdeling naargelang statuut 'werknemer met behoud van uitkering' naar regio, leeftijd en fase in de procedure

	Personen met statuut 'werknemer met behoud uitkering' waarbij begindatum van het statuut na datum infobrief valt (1)		Overige personen (nooit statuut werknemer met behoud uitkering ofwel begindatum voor datum infobrief) (2) + (3)		Totaal (niet-geschorsten)	
	#	%	#	%	#	%
Regio						
Vlaanderen	5519	31,5	11979	68,5	17498	100
Wallonië	6358	35,5	11527	64,5	17885	100
Brussel	1693	22,6	5787	77,4	7480	100
Totaal	13570	31,7%	29293	68,3%	42863	100%
Leeftijd						
Dispo1	9758	31,9	20870	68,1	30628	100
Dispo2	3297	31,6	7125	68,4	10422	100
Dispo3	515	28,4	1298	71,6	1813	100
Totaal	13570	31,7%	29293	68,3%	42863	100%
Fase in procedure						
Subgroep1	10662	31,7	22937	68,3	33599	100
Subgroep2	2025	30,5	4616	69,5	6641	100
Subgroep3	18	16,4	92	83,6	110	100
Subgroep4	865	34,4	1648	65,6	2513	100
Totaal	13570	31,7%	29293	68,3%	42863	100%

6 RESULTATEN ENQUÊTE

Onderstaande tabellen vatten de resultaten van de bevraging bij de niet-geschorsten, de vergelijkingsgroep dispo 3 en de geschorsten samen. De resultaten zijn opgesplitst in 2 delen. Het eerste deel bevat de enquête bij de niet-geschorsten en de vergelijkingsgroep dispo 3. Het tweede deel bevat de enquête bij de geschorsten. Aangezien de samenstelling van de geschorsten verschilt van de niet-geschorsten, is het van belang de resultaten afzonderlijk te interpreteren. We wijzen er nog even op dat de geschorsten zowel nieuw ingestroomde langdurig werkzoekenden bevatten, als zeer langdurig werkzoekenden terwijl dit bij de niet-geschorsten niet het geval is.

De resultaten worden weergegeven per thema conform de structuur van de schriftelijke enquête:

- (1) Arbeidsmarktsituatie op het moment van de bevraging
- (2) Zoekgedrag van de respondenten (enkel niet-geschorsten en vergelijkingsgroep dispo 3)
- (3) Dienstverlening van de gewesten (enkel niet-geschorsten en vergelijkingsgroep dispo 3)
- (4) Impact RVA op zoekgedrag (enkel niet-geschorsten)
- (5) Ervaring van de respondenten met de dispo-procedure van de RVA (enkel niet-geschorsten en geschorsten)
- (6) Ervaringen met de schorsing (enkel geschorsten)
- (7) Personen aan het werk

De tabellen met gedetailleerde cijfers naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure vindt u in het uitgebreide tabellenboek dat als apart exceldocument deel uitmaakt van de rapportage van het onderzoek. Alle vragen uit de enquête zijn hierin verwerkt.

6.1 Resultaten voor de niet geschorsten

6.1.1 Arbeidsmarktsituatie

De arbeidsmarktsituatie van de niet-geschorsten op het moment van bevraging wordt weergegeven in Tabel 13.

Tabel 13: Arbeidsmarktsituatie van de niet-geschorsten op het moment van bevraging

Arbeidsmarktsituatie op het moment van de bevraging		
Aan het werk		51% algemeen. Hoger in Vlaanderen (61%) dan in Brussel en Wallonië (48%)
		Hoe ouder, hoe hoger aandeel PWA (6% bij dispo 3)
		Dispo 3 veel meer aan het werk (47%) dan vergelijkingsgroep dispo 3 (22%).
		Subgroep 1 (enkel brief, geen gesprek) veel meer aan het werk dan overige subgroepen
Ontvangt een uitkering		61% ja. Aandeel hoger in Wallonië (67%) dan in Brussel (63%) en in Vlaanderen (52%). Aandeel met ziekte-uitkering hoogst in Vlaanderen.
		Hoe ouder, hoe hoger aandeel met uitkering
		Meest voorkomende uitkering is werkloosheidsuitkering (52%). Deze uitkering kan een aanvulling zijn op een inkomen uit werk.
		Aandeel ziekte-uitkering hoogst bij dispo 3 (9%), ook hoger dan aandeel bij vergelijkingsgroep dispo 3 (3%).
		Aandeel met uitkering laagst bij subgroep 1 ten opzichte van andere subgroepen
Zoeken naar werk	Niet werkenden	81% zoekt werk. Aandeel werk zoeken in Vlaanderen (72%) lager dan in Wallonië (84%) en Brussel. (85%) Aandeel werk zoeken laagst bij dispo 3 (76%). Aandeel werk zoeken hoogst bij subgroep 2 (89%) in vergelijking met subgroep 4 (79%) en 1. (72%)
	Werkenden	29% zoekt werk (ander werk, bijkomend werk), aandeel hoogst bij dispo 3 (38%). In Vlaanderen is aandeel van werkenden dat werk zoekt, laagst.
<p>Commentaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aan het werk: de mate waarin personen werk vinden, wordt beïnvloed door een complex geheel van factoren zoals conjunctuur, uitkeringsstelsel, activeringsbeleid, regionale economische structuur en persoonsgerelateerde kenmerken (leeftijd, opleidingsniveau, motivatie, financiële situatie, gezinssituatie, ...). De verschillen die we hier vaststellen bijvoorbeeld naar gewest, zijn dus niet alleen te wijten aan regionale verschillen (beleid, economische situatie) maar zijn het resultaat van het geheel van de diverse factoren. - Zoeken naar werk: volgens het samenwerkingsakkoord zijn personen die niet werken en een volledige werkloosheidsuitkering ontvangen, verplicht om te zoeken naar werk. Uit de enquêtegegevens blijkt dat de meerderheid van de niet-werkenden die zegt niet te zoeken op het moment van de enquête, nog een volledige werkloosheidsvergoeding te ontvangen in het najaar 2007 (62%). Personen die zelf zeggen niet te zoeken naar werk, zijn wellicht moeilijk te activeren. Naar de redenen voor het niet zoeken werd niet gevraagd, maar deze kunnen erg divers zijn (zorgtaak, ziekte, ...),. 		

6.1.2 Zoekgedrag

De resultaten worden opgesplitst naar niet-werkenden en werkenden, omdat men zo kan nagaan of er verschillen zijn in zoekgedrag tussen personen die werk vonden en personen die niet aan het werk zijn. Misschien hebben werkenden een meer doeltreffende zoekstrategie toegepast. Het zoekgedrag meten we voor de niet-werkenden in de voorbije maand (ten opzichte van het moment van de bevraging) en voor de werkenden in de maand die voorafgaat aan het werk vinden.

Tabel 14: Zoekgedrag van de niet-geschorsten

Zoekgedrag	Niet-werkenden	Werkenden
Intensiteit vacatures zoeken (score tussen 0 en 28)	11% van de niet-werkende werkzoekenden besteedt geen tijd aan werk zoeken, 14% weinig, 37% gemiddeld, 33% veel tijd en 7% zeer veel tijd (dagelijks) Bijna geen verschillen naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure. De jongste leeftijdsgroepen zoeken iets intensiever. Subgroep 1 zoekt iets minder intensief. Vergelijkingsgroep dispo 3 zoekt minder intensief dan dispo 3	De werkenden zochten in de maand voor ze werk vonden even intensief naar werk als de niet-werkenden in de maand voorafgaand aan de bevraging.
Belangrijkste kanaal om vacatures te zoeken (in dalende volgorde van belang)	Advertenties in de krant, internet, sites van gewestelijke bemiddelingsdienst, familie/vrienden/interim, begeleider gewestelijke bemiddelingsdienst Werkenden gebruiken iets intensiever internet en de websites van de gewestelijke bemiddelingsdiensten, en gebruiken minder de krant in vergelijking met de niet-werkenden	
Aandeel minstens 1 sollicitatie in voorbije maand	71% minstens 1 sollicitatie, 3% geen enkele sollicitatie. Hoog aandeel 'ik weet het niet' (26%, durft men niet toegeven dat men niet solliciteerde? Of weet men het aantal echt niet meer?) Wallonië hoogst aandeel minstens 1 sollicitatie Aandeel minstens 1 sollicitatie laagst bij vergelijkingsgroep dispo3 (65% tov 74% dispo3) en bij subgroep 1 (63%)	Weinig verschil tussen werkenden en niet-werkenden (71% minstens 1 sollicitatie). Ook hoog aandeel 'ik weet het niet'. Weinig verschillen naar regio, leeftijd, fase procedure. Aandeel minstens 1 sollicitatie hoogst bij vergelijkingsgroep dispo 3.
Gemiddeld aantal sollicitaties in voorbije maand	8,9 (7,4 Vlaanderen, 9,1 Wallonië en 9,8 Brussel)	12,4 (9,9 Vlaanderen, 14 Wallonië/Brussel)
Solliciteren op zelf verzamelde vacatures of vacatures van ergens anders ontvangen of beide soorten	35% enkel zelf verzamelde vacatures, 14% enkel vacatures van anderen, 37% beide vacatures, 14% weet het niet Hoofdzakelijk 'beide soorten' in Vlaanderen' hoofdzakelijk 'enkel zelf gevonden vacatures' in Wallonië en Brussel . Regionale verschillen meest uitgesproken bij oudste leeftijdsgroepen (dispo3, vergelijkingsgroep dispo3) en bij subgroep 2 Aandeel 'ik weet het niet' hoger bij niet-werkenden dan bij werkenden	35% enkel zelf verzamelde vacatures, 11 % enkel vacatures van anderen, 46% beide soorten, 8% weet het niet Regionale verschillen zoals bij niet-werkenden
Mobiliteit: maximale afstand thuis-werk	25% geeft aan max langer dan een uur onderweg te willen zijn. 54% wil max tussen een half uur en een uur onderweg zijn, 18% tussen 15 minuten en een half uur en 2% minder dan 15 minuten.	Resultaten vergelijkbaar met deze van de niet-werkenden.

Inspanningen: meest voorkomende eigen inspanningen	Ervoor zorgen dat men internet/mail kan gebruiken (65% van de personen die een inspanning deden) komt op de eerste plaats, gevolgd door aankopen van krant (62%) ervoor zorgen dat men een pc kan gebruiken (58%) en het volgen van een opleiding (30%). Bij 24% zorgde men voor vervoer. Bij 13% voor kinderopvang. Inspanningen nemen af met leeftijd. Inspanningen laagst bij subgroep1	Internet/mail en opleiding volgen zijn belangrijker en de krant kopen minder belangrijk in vergelijking met de niet-werkenden.
	In Brussel is het aandeel krant kopen (71%) hoger dan in Vlaanderen en in Wallonië, de krant kopen komt vaker voor dan toegang krijgen tot internet/mail	
<p>Commentaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De belangrijkste verschillen tussen niet-werkenden en werkenden situeren zich op vlak van het aantal sollicitaties (hoger aantal sollicitaties bij de werkenden) en bij de kanalen om vacatures te zoeken (meer internet, minder krant bij werkenden). De intensiteit van het zoeken naar vacatures lijkt niet te verschillen. - Mobiliteit: in vergelijking met de werkelijke woon-werkafstand van de personen die werken, zien we dat deze laatste duidelijk korter zijn dan de maximaal gewenste afstanden 		

6.1.3 Dienstverlening van de gewesten

In wat volgt peilen we naar de ervaringen van de werkzoekenden met de dienstverlening van de gewesten. Hierbij hanteren we twee perspectieven: eerst komt aan bod in welke mate de werkzoekenden zelf beroep doen op de gewestelijke diensten, en op welke diensten (vacaturewerking, solliciteren, opleiding, ...). In de tweede plaats vragen we in welke mate de gewestelijke dienst hen uitnodigde met het oog op het geven van informatie over zoeken naar werk.

Tabel 15: *Percentage niet-geschorsten die gebruik maakt van dienstverlening gewestelijke bemiddelingsdiensten*

Dienstverlening gewesten	Vlaanderen	Wallonië	Brussel
Maakt gebruik van diensten gewestelijke bemiddelingsdienst	83%	75%	62%
De gewestelijke dienst			
<i>NB: percentages ten opzichte van totaal aantal personen dat zegt gebruik te maken van de gewestelijke dienst</i>			
...stuurt vacatures	81%	37%	33%
...geeft tips om te solliciteren	49%	56%	53%
...stelt een ruimte ter beschikking met computers, kranten,...	58%	72%	51%
...stimuleert om te blijven zoeken naar werk	60%	62%	66%
...helpt om te weten welke job geschikt is	44%	41%	39%
...helpt oplossingen zoeken voor zaken die het moeilijk maken te werken	32%	28%	29%
...zorgt voor opleiding (ev bij partners) die helpt om werk te vinden	44%	48%	43%

Uitgenodigd door gewestelijke bemiddelingsdienst voor informatie over zoeken naar werk (sinds start dispo)	75%	72%	69%
<p>Commentaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uit hoofdstuk 2 blijkt dat de gewestelijke bemiddelingsdiensten elk een eigen aanpak ontwikkelden met betrekking tot de uitnodiging en begeleiding van langdurig werkzoekenden. Het moment waarop ze de personen die tot de doelgroep van de dispo-procedure behoort oproepen, ligt meestal rond het ontvangen van de infobrief (in Vlaanderen meestal ervoor, in Wallonië en Brussel na het ontvangen van de brief). De bepaling van het soort begeleiding en de begeleiding zelf verschilt duidelijk. De basisdienstverlening en de dienstverlening voor de niet-langdurig werkzoekenden is ook verschillend naargelang het gewest. Deze verschillende aanpak weerspiegelt zich ten dele in de resultaten van de enquête. - Uit Tabel 15 blijkt dat 82% van de respondenten in Vlaanderen, 74% in Wallonie en 61% in Brussel gebruik maakt van de diensen van de gewestelijke bemiddelingsdienst. Dit aandeel stijgt met de leeftijdsgroep en het aandeel van de vergelijkingsgroep dispo 3 (61%) is lager dan dispo 3 (78%). Bovendien is die percentage het laagst bij subgroep 1 (70%) ten opzichte van andere subgroepen naar fase in procedure. - Naar soort dienstverlening, valt vooral op dat de Vlaamse werkzoekende meer dan de Waalse en Brusselse werkzoekende vacatures ontvangen van de gewestelijke dienst. De Waalse werkzoekende maakt het vaakst gebruik van 'werkzoekruimtes' in vergelijking met de andere mogelijke diensten, maar ook in vergelijking met het gebruik van deze ruimtes in de andere gewesten. Het zorgen voor opleiding is vrij hoog in de drie gewesten (hoogst in Wallonië). De Brusselse werkzoekenden geven aan dat de bemiddelingsdienst stimuleert om werk te zoeken, van alle mogelijke diensten worden dit aspect het vaakst vermeld. - In Vlaanderen zijn het meeste aantal mensen uitgenodigd door gewestelijke bemiddelingsdienst (75%). We merken nog op dat de vergelijkingsgroep van dispo3 (49%) minder uitgenodigd werd dan dispo3 (73%), behalve in Vlaanderen (vergelijkingsgroep dispo3 70%, dispo3 71%). Volgens de aanpak van de diensten zou dit aantal echter 100% moeten bedragen in de drie gewesten om de gewesten in principe iedereen uitnodigen die minstens de infobrief heeft ontvangen. Deze cijfers zijn opvallend omdat in principe iedereen uitgenodigd werd door gewestelijke diensten. Er zijn diverse verklaringen voor dit verschil: men vergeet dat men uitgenodigd werd, men werd (nog) niet uitgenodigd, men werd uitgenodigd maar was niet aanwezig en verwacht niet deelnemen met niet uitgenodigd zijn. Heel wat personen gaan immers niet in op de uitnodiging, deels met een geldige reden (vb. werk vinden), deels zonder geldige reden. 			

6.1.4 Impact van RVA op zoekgedrag

Tabel 16: Impact van RVA op het zoekgedrag van de niet-geschorsten

Impact brief/gesprekken RVA op zoekgedrag (subjectieve meting)	
Actie ondernomen na laatste contact met RVA	85% van de bevroegden deed iets, 7% deed niets, 9% weet het niet Aandeel dat 'iets deed' is hoogst bij dispo 2 en 3, en bij subgroep 4
Welke actie? (in dalende volgorde van belang)	Inschrijven bij interimkantoor, langsgaan bij werkgevers, opleiding volgen = naar gewestelijke dienst gestapt, verder zoeken zoals men bezig was Vlaanderen: uitzendkantoor belangrijker dan in Wallonië en Brussel Wallonië: aandeel opleiding gaan volgen hoger, aandeel gewestelijke dienst lager Brussel: aandeel 'Hulp zoeken voor problemen' hoogst
Wijziging in zoekgedrag als reactie op laatste contact met RVA	47% "zoekgedrag veranderd", 41% "zoekgedrag niet veranderd", 12% weet het niet Aandeel "zoekgedrag veranderd" hoogst in Brussel (54%). Wallonië (49%) hoger dan Vlaanderen (39%) Aandeel "zoekgedrag veranderd" hoger bij dispo 2 en 3 dan bij dispo 1 Aandeel zoekgedrag veranderd laagst bij subgroep 1 (36%) ten opzichte van 54% bij subgroep 2 en 62% bij subgroep 4. Aandeel 'ik weet het niet' hoogst bij subgroep 1 (20%), dit is wellicht te wijten aan het feit dat deze personen enkel de infobrief kregen.
Hoe zoekgedrag gewijzigd?	Helpt van de personen die iets wijzigt, doet dit door meer tijd te besteden aan het zoeken naar werk, minder kieskeurig te zijn of meer te gaan solliciteren. 27% zegt bij werkgevers op grotere afstand te gaan zoeken. Dit aandeel is kleinst in Vlaanderen (18%) in vergelijking met Wallonië (32%) en Brussel (29%) Geen opvallende verschillen naargelang leeftijdsgroep of fase in de procedure
Commentaar	<ul style="list-style-type: none"> - Bij het analyseren van de antwoorden in verband met de dispo-procedure van de RVA is het belangrijk te vermelden dat er een duidelijk verschil inzake contact met de RVA tussen de personen die enkel de infobrief ontvangen hebben (subgroep 1) in vergelijking met de personen die minstens 1 gesprek hadden met een facilitator (subgroep 2, 3 en 4). We stellen dan ook vast dat de subjectief gemeten impact van de procedure groter is bij de personen die minstens 1 gesprek hadden in vergelijking met de personen die enkel de brief kregen. Bij alle groepen is er echter een zekere impact op het gedrag. De impact lijkt ook groter te zijn bij de oudere leeftijdsgroepen. - Wat opvalt in de reactie na het contact met de RVA, is het feit dat de gewestelijke dienst pas op de derde plaats komt (na uitzendkantoren en werkgevers). Hoewel de personen die enkel de infobrief ontvingen minder reageren, stappen ze wel vaker naar de gewestelijke dienst in vergelijking met de andere groepen.

6.1.5 Ervaring met dispo-procedure RVA

Tabel 17: *Ervaring van de niet-geschorsten met de dispo-procedure van de RVA*

Beleving van dispo-procedure RVA	
Algemene indruk	Positieve indruk bij 45% van de respondenten. 14% heeft een negatieve indruk. Grote groep respondenten heeft geen mening (41%)
Beoordeling contact met RVA	Steeds hoog aandeel 'geen mening' over deze uitspraken (25 à 35%) Weinig verschillen tussen de regio's
<i>Ik werd geholpen door RVA</i>	31% akkoord, niet akkoord 49%. Aandeel niet akkoord is kleinst bij dispo 3, aandeel akkoord kleinst bij subgroep 1 ten opzichte van andere subgroepen in de procedure
<i>RVA hield rekening met persoonlijke situatie</i>	46% akkoord, 29% niet akkoord. Aandeel akkoord hoogst bij dispo 1 en laagst bij subgroep 1 (bij subgroep 1: 30% akkoord, 35% niet akkoord, 35% geen mening)
<i>Ik kreeg duidelijke uitleg RVA</i>	55% akkoord, 25% niet akkoord
<i>Ik kreeg interessante informatie RVA</i>	26% akkoord, 54% niet akkoord
<i>Ik was bang om uitkering te verliezen</i>	41% akkoord, 43% niet akkoord
<i>Ik begrijp waarom RVA verplicht werk te zoeken</i>	76% akkoord, 11% niet akkoord
Deelgenomen aan infosessie betalingsinstellingen werkloosheid over dispo (sinds start dispo)	35% ja, 56% nee Grote verschillen tussen regio's: Vlaanderen 18% ja, Wallonië 47% ja en Brussel 37% ja Weinig verschil naargelang leeftijdsgroep Hoe verder in procedure, hoe meer deelgenomen: subgroep 1 25% tov 47% subgroep 2 en 47% subgroep 4
Deelgenomen aan infosessie gewestelijke bemiddelingsdienst over dispo (sinds start dispo)	46% ja, 46% nee Opnieuw grote verschillen tussen regio's: Vlaanderen 27% ja, Wallonië 61% ja en Brussel 43% ja Dispo 3 neemt meest deel, behalve in Brussel Naar fase in de procedure: bij subgroep 1 nam de meerderheid niet deel (56%), bij de andere groepen namen de meesten wel deel
Hulp gekregen bij voorbereiding gesprekken met RVA Meest voorkomende hulp (dalende volgorde van belang)	47% kreeg hulp, 48% geen hulp, 5% weet het niet Vakbond, partner/familie, begeleider gewestelijke bemiddelingsdienst

In gezelschap naar gesprekken met RVA	22% ja, 74% nee, 4% weet het niet. % nee hoogst bij dispo 3 (80%)
Meest voorkomende gezel (dalende volgorde van belang)	Vakbond, partner/familie
Commentaar	
<ul style="list-style-type: none">- De beleving van de dispo-procedure (beoordeling contact met de RVA, deelname aan informatiesessies) wordt beïnvloed door de manier waarop men in contact kwam met de dispo-procedure (via infobrief of via gesprekken).- Wat opvalt is de uniformiteit tussen de gewesten inzake de toepassing van de dispo-procedure door de RVA. Inzake de deelname aan de informatiesessies, zijn er wel grote verschillen.- De Vlaamse bemiddelingsdienst organiseert in principe geen informatiesessies over de dispo-procedure maar vermeldt deze wel tijdens de oriëntatieweek waarop de curatieve werkzoekenden worden uitgenodigd.- Voor wat betreft de hulp die men kreeg naar aanleiding van de dispo-procedure, zijn er weinig regionale verschillen.	

6.1.6 Personen aan het werk

Tabel 18: Kenmerken van het werk dat personen uitvoeren die aan het werk zijn

Soort job van de werkenden (werknemers/PWA)	Beschrijving resultaten
Soort contract	51% vast, 28% tijdelijk, 14% interim, 2% PWA, 4% ander contract
Voltijds/deeltijds werk	53% deeltijds (11% kleine deeltijds, 17% halftijds, 25% grote deeltijds) en 46% voltijds Aandeel deeltijds stijgt met de leeftijd
Aandeel avond- of nachtwerk	5% altijd avond of nachtwerk, 7% de helft van de werkdagen of meer, 11% minder dan de helft van de werkdagen, 78% nooit Weinig verschil naar regio, leeftijd, fase in procedure
Afstand thuis-werk	31% 15min of minder, 38% tussen 15min en een half uur, 21% tussen een half uur en een uur, 9% langer dan een uur. Aandeel langer dan een half uur of een uur hoogst in Brussel
Netto-loon per maand vergeleken met werkloosheidsuitkering	79% nettoloon is hoger, 5% netto-loon is even hoog, 5% netto-loon is lager, 11% weet het niet. Niet alleen loon speelt een rol maar ook de hoogte van de werkloosheidsuitkering die men ontving (vb. wachtvergoeding is zeer laag).
Job sluit aan bij wat men leerde op school of door te werken	58% job sluit aan bij wat men leerde, 40% nee, 2% weet het niet % job sluit aan laagst bij vergelijkingsgroep dispo 3 (47%). Voor dispo 3 bedraagt dit 57%. Hoger bij subgroep 1 (61%) in vergelijking met subgroep 2 (54%) en 4 (45%)
Waarom aan het werk na laatste werkloosheidsperiode (motieven in dalende volgorde van belang)	Meer verdienen (44%), contact met andere mensen (31%), interessant aanbod (27%), zich nuttig voelen (19%), schrik uitkering te verliezen (6%) en verplicht te gaan werken van begeleider bij gewestelijke bemiddelingsdienst (5%) Vergelijkingsgroep dispo 3 heeft als belangrijkste motief 'contact met andere mensen' (48%)
<p>Commentaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als vergelijkingspunt zochten we naar gegevens van personen die eveneens de transitie van werkloosheid naar werk maakten. Op basis van de jaarlijkse Enquête naar de Arbeidskrachten is het mogelijk het aandeel tijdelijk en deeltijds werk te berekenen van personen die een jaar geleden werkloos waren. Uit de cijfers blijkt dat het aandeel tijdelijk werk vergelijkbaar is (53% vast, 47% tijdelijk). Het aandeel deeltijds werk ligt lager bij de vergelijkingsgroep EAK (34% ten opzichte van 53%). We wijzen er wel op dat er verschillen zitten in het profiel van de groep in ons onderzoek tov de vergelijkingsgroep uit de EAK (oa werkloosheidsduur). - Het hoge percentage deeltijds/tijdelijk werk heeft wellicht te maken met het feit dat een aantal mensen geen voltijds werk of vast werk wensen of zoeken. Het is misschien ook niet zo vanzelfsprekend om na een vrij lange periode van voltijdse werkloosheid onmiddellijk een voltijds contract en/of een contract van onbepaalde duur te vinden. Het deeltijds/tijdelijk werk kan in die zin mogelijk als overgang functioneren. - Mensen die verder in de procedure zitten en meer gewezen werden op hun plicht om werk te zoeken, blijken meer werk te vinden dat niet aansluit bij hun opleiding of werkervaring. Dit hoeft niet noodzakelijk negatief te zijn, maar kan bij een deel van de mensen als negatief worden ervaren vb. een hoger geschoolde die een laaggeschoolde job aanneemt. Het kan soms aangewezen zijn om een ander soort job te doen (vb. een job waar meer vraag naar is of een job die men altijd heeft willen doen maar niet de kans toe kreeg). 	

6.2 Resultaten voor de geschorsten

6.2.1 Arbeidsmarktsituatie

Tabel 19: De arbeidsmarktsituatie van de geschorsten op het moment van bevraging

Arbeidsmarktsituatie op het moment van de bevraging	
Aan het werk	<p>25% aan het werk. Aandeel hoogst in Vlaanderen. Bij de tijdelijk geschorsten valt het aandeel zelfstandigen op (8%) ten opzichte van 2% bij de geschorsten.</p> <p>Van de personen die aan het werk zijn, heeft 31% een vast contract, 20% een tijdelijk, 20% is interim en 24% heeft nog een ander contract.</p>
Ontvangt een uitkering	<p>54% ontvangt geen uitkering, 24% ontvangt een werkloosheidsuitkering, 7% een ziekte-uitkering en 9% een leefloon.</p> <p>Aandeel leefloon is hoger bij definitief geschorsten (14%) dan bij tijdelijk geschorsten (3%). Vlaanderen meer ziekteuitkering dan Wallonië, Wallonië meer leefloon.</p>

6.2.2 Ervaring met dispo-procedure RVA

Tabel 20: Ervaring van de geschorsten met de dispo-procedure van de RVA

Beleving van dispo-procedure RVA	
Algemene indruk	<p>54% heeft negatieve indruk, 16% een positieve indruk.</p> <p>Grote groep respondenten heeft geen mening (29%)</p>
Beoordeling contact met RVA	<p>10 à 15% heeft 'geen mening' over deze uitspraken</p> <p>Weinig verschillen tussen de regio's</p>
<i>Ik werd geholpen door RVA</i>	19% akkoord, 66% niet akkoord
<i>RVA hield rekening met persoonlijke situatie</i>	19% akkoord, 68% niet akkoord
<i>Ik kreeg duidelijke uitleg RVA</i>	52% akkoord, 34% niet akkoord
<i>Ik kreeg interessante informatie RVA</i>	21% akkoord, 68% niet akkoord
<i>Ik was bang om uitkering te verliezen</i>	70% akkoord, 20% niet akkoord
<i>Ik begrijp waarom RVA verplicht om werk te zoeken</i>	70% akkoord, 18% niet akkoord

6.2.3 Ervaring met betrekking tot de schorsing

Tabel 21: Ervaring van de geschorsten met betrekking tot de schorsing

Ervaringen van de geschorsten	Beschrijving resultaten
Schorsing terecht of onterecht (subjectief) Waarom terecht? Waarom onterecht?	27% terecht, 73% onterecht Procedure niet nageleefd, werk gevonden, zwart werk Brieven RVA niet ontvangen, toch voldoende moeite gedaan, men kan geen werk zoeken, opleiding aan het volgen, had werk
Zelf gekozen voor stopzetten uitkering?	10% ja, 90% nee (15% ja bij tijdelijke geschorsten, 6% ja bij definitief geschorsten) % ja hoger in Vlaanderen dan in Wallonië
Inkomsten na schorsing	38% geen inkomsten meer, 62% wel nog inkomsten Soort inkomsten: leefloon (40% van de personen die nog inkomsten hebben), steun van familie of vrienden (26%), andere vb. alimentatie, zwart werk (19%), inkomen uit werk (18%). Bij de Vlaamse respondenten is inkomen uit werk belangrijkste inkomstenbron (28% van de personen met inkomsten) na schorsing, bij de Waalse respondenten is dat het leefloon (54% van de personen met inkomsten). Aandeel ziekte-uitkering is hoger in Vlaanderen dan in Wallonië.
Werk gaan zoeken door schorsing	69% ja, 31% nee. Tijdelijk geschorsten aandeel ja is 56%, bij definitief geschorsten 76%.
Financiële problemen door schorsing	69% kreeg financiële problemen bij tijdelijke geschorsten, 90% bij definitief geschorsten. Men heeft problemen om huur te betalen, facturen, ziekenfonds, school, dokterskosten. De problemen worden nog versterkt als men bijkomend schulden uit het verleden moet afbetalen. Wie geen financiële problemen kreeg, wijt dit aan het feit dat men werk vond (al dan niet in het zwart), aan een vlotte overgang naar OCMW-steun, aan de steun van de familie.
Belangrijkste gevolgen van schorsing	Een schorsing heeft vooral negatieve gevolgen. In de eerste plaats zijn de negatieve gevolgen van financiële aard. De respondenten verwijzen naar betalingsproblemen, problemen om het gezin te onderhouden, gebrek aan middelen om werk te zoeken. Daarnaast zijn er ook meer emotionele gevolgen: 'naar het OCMW moeten', ruzie, angst, zich onterecht behandeld voelen. Enkele aangehaalde positieve gevolgen: werk vinden, leren in orde zijn met procedures en papieren, situatie definitief regelen (vb. ziekteuitkering aanvragen, vrijstelling om voor kinderen te kunnen zorgen).

7 GLOBALE ANALYSE

In de globale analyse combineren we gegevens van verschillende bronnen. We baseren ons onder meer op:

- de bestandsgegevens van de RVA over de volledige onderzoeksgroep
- de enquête-resultaten
- de huidige werkloosheidsreglementering

Dit laat ons toe om de resultaten verder te verfijnen. Door het combineren van profielkenmerken en de mate van werk vinden, kunnen we bijvoorbeeld nagaan wat het belang is van scholingsniveau voor het vinden van werk. Door vragen uit de enquête met elkaar te kruisen, kunnen we nagaan of het zoekgedrag varieert naarmate werkzoekenden beroep deden op de diensten van de gewesten, of naargelang de impact van de RVA-procedure.

Om recht te hebben op werkloosheidsuitkeringen dienen werklozen ondermeer volgende verplichtingen na te leven:

(1) Onvrijwillig werkloos zijn

Dit betekent ondermeer dat de werkloze een passende betrekking die hem wordt aangeboden niet mag weigeren en niet mag weigeren een opleiding te volgen die hem wordt voorgesteld.

(2) Beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt

Dit betekent dat de werkloze:

- actief moet meewerken met begeleidings-, opleidings-, werkervarings- of inschakelingsacties die de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling hem kan voorstellen
- zelf actief naar werk moet zoeken (bv. door regelmatig werkaanbiedingen te raadplegen en door te reageren op werkaanbiedingen, door spontaan te solliciteren bij potentiële werkgevers, ...)

(3) Arbeidsgeschikt zijn

Indien een persoon arbeidsongeschikt is (meer dan 66% arbeidsongeschiktheid) kan geen beroep gedaan worden op werkloosheidsuitkeringen.

Deze verplichtingen houden verband met diverse aspecten die in verband gebracht kunnen worden met de activiteiten die door RVA en andere actoren (o.a. gewestelijke bemiddelingsdiensten) opgezet worden in het kader van het opvolgingsstelsel voor werkzoekenden (o.a. controle op het zoekgedrag door de RVA, medische controles inzake arbeidsgeschiktheid, acties van bemiddelingsdiensten m.b.t. ondersteunen van het zoeken naar werk). In wat volgt bespreken we de resultaten van dit onderzoek aan de hand van de volgende 3 thema's: **beschikbaarheid**, **inzetbaarheid** en **activering** (zoeken en vinden van werk).

Alle gegevens in §7.1 t.e.m. §7.3 hebben betrekking op de **niet-geschorsten**. Paragraaf 7.4 geeft een overzicht van de situatie van de **geschorsten**.

7.1 Beschikbaarheid

Een eerste thema betreft het beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. In dit onderzoek gaan we onder dit thema na in welke mate de doelgroep medisch geschikt is om te werken en geconfronteerd wordt met andere problematieken die het moeilijk maken om werk te zoeken en/of te gaan werken. Zoals hiervoor aangegeven wordt het begrip "beschikbaarheid" anders geïnterpreteerd door de RVA, met name zelf actief op zoek gaan naar werk en actief meewerken aan acties van de gewesten. Deze 2 aspecten komen verder aan bod onder het luik "activering".

Werkzoekenden zijn verplicht beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt (tenzij zij over een vrijstelling beschikken) én arbeidsgeschikt te zijn. Diverse cijfers uit het RVA-bestand en de enquête tonen aan dat een beperkt deel van de volledig werklozen (nieuwe instroom in dispo) niet direct beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

Een eerste groep betreft personen met een **arbeidsongeschiktheid**. Uit het bestand blijkt dat 2,2% van de werklozen (nieuwe instroom) arbeidsongeschikt is. In Brussel is het aandeel arbeidsongeschikten lager (1,0%) in vergelijking met Vlaanderen (2,1%) en Wallonië (2,8%). Het betreft hier een meting van het aantal erkende arbeidsongeschikten na ontvangst van de infobrief van de RVA en omvat alle gradaties van ongeschiktheid (vanaf 1%).

Van die kleine groep arbeidsongeschikte niet-geschorste werklozen, gaat het in 29 % van de gevallen om een beperkte arbeidsongeschiktheid van < 33 %, en in 70 % van de gevallen om een arbeidsongeschiktheid tussen 33 en 66 %. Een zware ongeschiktheid (66% of meer) komt slecht zelden voor (1%).

Het aandeel arbeidsongeschikten is zeer beperkt in de totale groep werklozen, maar is wel verviervoudigd als gevolg van de dispo-procedure. Zoals eerder aangehaald, startte de erkenning van de arbeidshandicap bij 75% van de personen met een arbeidshandicap *na* het ontvangen van de infobrief van de RVA.

Dat een deel van de werklozen kampt met gezondheidsproblemen blijkt ook uit de enquête. 4,7% van de niet-geschorsten ontvangt op het moment van de bevraging een ziekte-uitkering.

Een tweede groep zijn werklozen die het **moeilijk hebben om te zoeken naar werk en/of te gaan werken omwille van allerhande problematieken** zoals een zware zorgtaak omwille van jonge kinderen, geen vast adres, enz. Twee vragen in de enquête werpen een licht op dit aspect. Ten eerste geeft 22% van de bevragden aan dat de gewestelijke bemiddelings-dienst oplossingen zoekt voor zaken die het moeilijk maken om te werken. Daarnaast geeft 12% aan dat ze problemen hebben waardoor men niet kan werken en dat men hiervoor hulp gezocht heeft na het gesprek met de RVA.

7.2 Inzetbaarheid

Naast de dispo-procedure bevat het Plan voor de begeleiding en opvolging van werklozen eveneens een engagement van de gewesten om de begeleiding van werklozen te versterken via diverse maatregelen (vb. intensieve begeleiding, opleiding). Deze acties hebben als doelstelling bij te dragen tot het verhogen van de inzetbaarheid van de werklozen.

Vooreerst blijkt de **meerderheid** van de werklozen sinds de aanvang van hun dispo-procedure op één of andere manier **geholpen** te zijn **door de betrokken gewestelijke bemiddelingsdienst**. 72% zegt in deze periode uitgenodigd te zijn geweest door VDAB/Forem/Actiris om informatie te krijgen over het zoeken naar werk. Dit cijfer vertoont geen verschillen naar leeftijdsgroep (dispo 1-2-3), maar ligt wel beduidend lager voor de vergelijkingsgroep dispo 3 (36%). De enquête peilde verder of werklozen al dan niet gebruik maakten van gewestelijke bemiddelingsdiensten sinds het begin van hun dispo-procedure. 75% van de bevroegden deed beroep op één of meerdere diensten (bv. geven van sollicitatietips, zorgen voor een opleiding), en dit kan zowel op eigen initiatief als op verzoek van RVA en/of gewestelijke bemiddelingsdiensten gebeurd zijn. Het gebruik van de gewestelijke diensten kent wel grote verschillen naar regio: 82% van de Vlaamse werkzoekenden deed beroep op VDAB, 74% van de Waalse werkzoekenden maakte gebruik van de diensten van Forem en 61% van de Brusselse werkzoekenden deed beroep op Actiris. Verder blijkt het aandeel werkzoekenden dat gebruik maakt van de gewestelijke bemiddelingsdiensten af te nemen met scholingsniveau.

Diverse cijfers uit het bestand en de enquête wijzen er verder op dat **heel wat inspanningen ondernomen worden om de inzetbaarheid** van de doelgroep dispo **te verhogen**, ondermeer door het volgen van opleidingen.

Op basis van het RVA-bestand kunnen we afleiden dat 30% van de werklozen een uitstel kreeg van het eerste gesprek met de RVA omwille van een actie bij de gewestelijke bemiddelingsdienst. Hierbij dient opgemerkt te worden dat diverse types van acties erkend worden om uitstel te verlenen, gaande van een gewone begeleiding, een intensieve begeleiding tot een intensieve opleidings-, werkervarings- of inschakelingsactie. Het aandeel werklozen dat om deze redenen uitstel kreeg neemt af met leeftijd. Een analyse van het type acties van de gewesten op basis van het RVA-bestand bleek niet mogelijk wegens onvoldoende geharmoniseerde gegevens (zie hoofdstuk 5).

De enquête levert wel evidentie op dat het **volgen van een bijkomende opleiding** een **belangrijke actie** is voor de betrokken doelgroep. 26% van de niet-werkenden (30% van de niet-werkende personen die een inspanning deden) volgde in de maand voorafgaand aan de bevraging een opleiding of haalde een rijbewijs. Bij de werkenden bedraagt dit 29% (gemeten in de maand voor ze werk vonden). Het volgen van een opleiding kan zowel uit eigen beweging gebeurd zijn als het resultaat zijn van de contacten met RVA (infobrief, gesprekken met facilitatoren) en/of gewestelijke bemiddelingsdiensten. 1 op 4 werklozen geeft in de enquête aan dat hij of zij een opleiding is gaan volgen na afloop van het laatste contact met de RVA.

7.3 Activering

7.3.1 Zoeken naar werk

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste resultaten die verband houden met het zoeken naar werk. Volgende aspecten werden in het onderzoek onderzocht:

- Zijn alle werklozen die deel uitmaken van de nieuwe instroom in de dispo-procedure op zoek naar werk?
- Welke inspanningen doen de werklozen om werk te zoeken? Hoe intensief zijn de werklozen op zoek naar werk (vacatureverzameling) en hoe actief solliciteren ze? Welke kanalen worden gehanteerd om werk te zoeken?
- Wat is de impact van de contacten met RVA in kader van dispo op het zoekgedrag?

De onderzoeksresultaten met betrekking tot het zoekgedrag kunnen als volgt samengevat worden.

De meerderheid van de groep die geacht worden te zoeken naar werk, doet dit ook. Van de niet-geschorsten die op het moment van enquêtering niet aan het werk zijn, is **81% op zoek naar werk**. Dit impliceert echter dat 19% van de niet-werkenden aangeeft geen werk te zoeken, terwijl dit wel van hen verwacht wordt. Het percentage niet-werkenden dat niet zoekt is groter in Vlaanderen (28%) in vergelijking met Wallonië en Brussel (15%) en lager bij de hooggeschoolden in vergelijking met de 3 lagere scholingsniveaus.

Wie werk zoekt, doet veel inspanningen om werk te zoeken en dit geldt voor alle regio's, leeftijdsgroepen en fasen in de procedure. Van de niet-werkenden is 40% wekelijks tot dagelijks bezig met het zoeken van vacatures. 71% had minstens 1 sollicitatie in de voorbije maand en in deze periode solliciteerde men gemiddeld bij 9 verschillende werkgevers. In Wallonië en Brussel solliciteerden de werklozen in belangrijke mate op vacatures die ze zelf verzameld hadden. Het zoekgedrag van de niet-werkenden vertoont weinig verschillen met het zoekgedrag van de werkenden (in de maand voor ze werk vonden), wat aantoont dat de groep die momenteel nog niet aan de slag is zeker evenveel inspanningen levert. Naar scholingsniveau zijn er wel enkele verschillen merkbaar, maar over het algemeen kan gesteld worden dat de lagergeschoolde niet-werkenden ook heel wat inspanningen doen om werk te zoeken.

Werklozen gebruiken **zeer uiteenlopende kanalen** in hun zoektocht naar werk. Het gaat hier om een mix van formele (bv. advertenties in de krant, jobsites en websites van bedrijven, enz.) en informele zoekkanalen (bv. informeren bij vrienden/familie). De Vlaamse werkzoekenden blijken relatief meer langs te gaan bij een uitzendkantoor, terwijl de werkzoekenden uit Wallonië en Brussel vaker op eigen initiatief binnenspringen bij werkgevers.

Diverse cijfers geven aan dat de **dispo-procedure** van de RVA een **activerend effect** heeft **op het zoekgedrag** van de betrokkenen. De grote meerderheid van de niet-geschorsten (85%) geeft aan dat ze 1 of meerdere acties ondernomen hebben na afloop van hun laatste contact met de RVA. Volgende acties werden het vaakst aangehaald: zich gaan inschrijven bij een uitzendkantoor, langsgaan

bij werkgevers (om te kunnen bewijzen dat men werk zoekt), een opleiding gaan volgen en zelf naar de gewestelijke bemiddelingsdienst stappen zodat deze hen kan helpen om werk te zoeken.

In de enquête werd ook een subjectieve meting toegepast om de impact van de RVA op het zoekgedrag te kunnen inschatten. Aan de respondenten werd gevraagd of zij hun zoekgedrag al dan niet veranderde als reactie op hun laatste contact met de RVA en zo ja, op welke manier. Ongeveer de helft van de niet-geschorsten (47%) wijzigde zijn zoekgedrag na het laatste contact met de RVA, vooral door meer tijd te besteden aan het zoeken naar werk, minder kieskeurig te zijn in het soort werk dat men zoekt en meer te gaan solliciteren.

De impact van de RVA op het zoekgedrag is laagst bij de jongste leeftijdsgroep (dispo1) en de groep die enkel een infobrief ontvingen maar geen gesprek hadden (subgroep1). In dit laatste geval is de noodzaak om het gedrag aan te passen mogelijks minder groot, wat kan afgeleid worden uit het feit dat deze groep een veel hogere kans op werk blijkt te hebben. Verder zijn er ook opmerkelijke verschillen naar regio en scholingsniveau. Als gevolg van de opvolgingsprocedure van de RVA zijn er relatief meer Brusselse en Waalse werkzoekenden die hun zoekgedrag aanpassen (d.w.z. meer inspanningen doen) ten opzichte van de Vlaamse werkzoekenden. Bij de zeer laaggeschoolden stellen we vast dat ruim 56% meer inspanningen doet om werk te zoeken als gevolg van de contacten met de RVA. Dit aandeel neemt systematisch af naarmate het scholingsniveau toeneemt en bedraagt slechts 36% bij de hooggeschoolden.

7.3.2 Vinden van werk

In het kader van de activering van het zoekgedrag controleert de RVA het zoekgedrag van de werkzoekenden, terwijl de gewestelijke bemiddelingsdiensten bijkomende inspanningen leveren om begeleiding, opleiding of werkervaring aan te bieden. De finale doelstelling van deze maatregel is de werkloosheid te bestrijden en meer werkzoekenden in te schakelen op de arbeidsmarkt. In deze paragraaf brengen we de belangrijkste onderzoeksresultaten samen die een licht werpen op de mate waarin werkzoekenden al dan niet werk vonden. Diegenen die geen werk vonden zijn ofwel op dit ogenblik inactief (d.w.z. niet langer beschikbaar en op zoek naar werk) ofwel uitkeringsafhankelijk. In §7.3.3 gaan we dieper in op deze laatste groep.

Ruim de helft van alle niet-geschorsten (51,5%) heeft momenteel **betaald werk** (als werknemer, PWA'er of zelfstandige). De kans op het vinden van werk loopt sterk uiteen afhankelijk van bepaalde kenmerken (zie Tabel 22). Op basis van enquêtegegevens kunnen we de ondermeer volgende vaststellingen doen:

- Vlaamse werkzoekenden hebben een significant hogere kans op het vinden van werk (61%) in vergelijking met de werkzoekenden uit Wallonië (47%) en Brussel (46%).
- De kans op het vinden van werk neemt sterk toe met scholingsniveau. Bij de zeer laag- en laaggeschoolden is 36% resp. 41,7% doorgestroomd naar werk, bij de hooggeschoolden bedraagt het aandeel werkenden 69%.
- Het aandeel werkenden bij de samenwonenden (61%) ligt beduidend hoger dan bij de alleenstaanden (48%) en gezinshoofden (36%).
- Personen met de Belgische nationaliteit (53%) zijn meer aan het werk dan personen met een vreemde nationaliteit (42,6%).

- Wat betreft geslacht, stellen we vast dat bij de vrouwen een hoger aandeel aan het werk is (53,4%) dan bij de mannen (49,3%) , maar het verschil is relatief klein.
- De werkzoekenden tussen 45 en 49 jaar (dispo3) hebben een veel hoger kans op werk (47%) in vergelijking met hun vergelijkingsgroep dispo 3 (22%).
- Het percentage werk stijgt naarmate de werkzoekende vroeger gestart is in de dispo-procedure (dispo 1 en dispo 2).
- Het aandeel werkenden ligt hoger bij de werkzoekenden die slechts kort in de dispo-procedure zaten (enkel brief) in vergelijking met alle andere subgroepen. Op basis van de cijfers rond het zoekgedrag konden we bovendien afleiden dat deze groep relatief minder inspanningen deed om te zoeken naar werk. Vermoedelijk was dit ook minder noodzakelijk aangezien zij er toch in slaagden door te stromen naar werk.
- Het percentage werk ligt lager bij de werkzoekenden die een beroep deden op de begeleiding van de gewestelijke bemiddelingsdiensten in vergelijking met diegenen die geen begeleiding volgden. Deze resultaten impliceren echter geen causaal verband tussen beiden. Er kan verwacht worden dat andere onderliggende kenmerken een verklaring bieden voor dit verschil. Zo is het plausibel dat de groep die geen begeleidingsacties volgde op zich zelfredzamer is om werk te zoeken en omwille van andere kenmerken een hogere kans op werk heeft.

Enkele vragen uit de enquête werpen een licht op de kwaliteit van werk van de personen die aan het werk zijn. Het aandeel vast werk bedraagt 51%, wat vrij laag is maar vergelijkbaar is met het % vast werk bij andere werklozen die de werk vonden. Het aandeel deeltijds werk is opvallend hoog.

Tabel 22: Vinden van werk naar diverse kenmerken

	Werk		Geen werk	
	#	%	#	%
Totaal	1914	51,5%	1800	48,5%
Groep (leeftijd)				
Dispo1	1076	54,0%	918	46,0%
Dispo2	658	49,0%	686	51,0%
Dispo3	180	47,9%	196	52,1%
Vergelijkingsgroep dispo3	321	22,7%	1096	77,3%
Subgroep procedure				
Subgroep1	1262	63,2%	734	36,8%
Subgroep2	527	38,3%	850	61,7%
Subgroep3	7	25,0%	21	75,0%
Subgroep4	118	37,7%	195	62,3%
Geslacht				
Man	822	49,3%	847	50,8%
Vrouw	1092	53,4%	953	46,6%
Gewest				
Vlaanderen	747	61,4%	470	38,6%
Wallonië	794	47,3%	884	52,7%
Brussel	373	45,5%	446	54,5%
Scholingsniveau				
Zeer laag	164	36,4%	287	63,6%
Laag	281	41,7%	393	58,3%
Midden	668	53,9%	572	46,1%
Hoog	661	68,7%	301	31,3%
Andere	140	36,2%	247	63,8%
Nationaliteit				
Belg	1696	53,0%	1506	47,0%
Geen Belg	218	42,6%	294	57,4%
Gezinssituatie				
Gezinshoofd	344	36,3%	603	63,7%
Samenwonend	1211	60,6%	786	39,4%
Alleenstaand	354	47,8%	387	52,2%
Andere	344	36,3%	603	63,7%
Uitstel 1ste gesprek				
Uitstel	638	56,1%	500	43,9%
Geen uitstel	1276	49,5%	1300	50,5%
Startjaar dispo				
2004-2005	369	59,4%	252	40,6%
2005-2006	982	51,4%	928	48,6%
2006-2007	563	47,6%	620	52,4%
Begeleiding gewest				
Beroep op VDAB	1451	48,9%	1517	51,1%
Geen beroep op VDAB	463	62,1%	283	37,9%

7.3.3 Uitkeringsafhankelijkheid

Aangezien in dit onderzoek geen RSZ of DIMONA-gegevens onderzocht werden, kan de kans op werk niet berekend worden voor de volledige populatie maar dienen we ons te beroepen op de resultaten van de enquête bij 3.714 niet-geschorsten. Op basis van deze enquête kunnen we inschatten dat ruim de helft van de niet-geschorsten ondertussen werk gevonden heeft (zie vorige paragraaf). Dit impliceert dat de andere helft ofwel werkloos gebleven is ofwel inactief geworden is.

Bestandsgegevens van de RVA voor de volledige populatie van de doelgroep konden wel gebruikt worden om na te gaan hoeveel werkzoekenden een werkloosheidsuitkering blijven ontvangen, hoeveel een activeringsuitkering ontvangen en hoeveel het statuut van deeltijdse werknemer met behoud van uitkering hebben. De resultaten van deze analyses zijn:

- **39% van de nieuwe instroom** ontvangt een **volledige werkloosheidsuitkering** (in aug/sept/okt 07). Deze groep is op dat ogenblik zeker werkloos.
- 11% van de niet-geschorsten ontvangt een activeringsuitkering.
- **31%** van de geschorste en niet-geschorste werkzoekenden kreeg het **statuut van deeltijdse werknemer** met behoud van uitkering na de ontvangst van de infobrief

Deze cijfers uit het bestand geven aan dat de inschatting van het percentage werkenden en niet-werkenden uit de enquête erg plausibel is.

Op basis van de enquête kunnen we ook een zicht krijgen op het aantal niet-geschorsten dat afhankelijk is van één of andere uitkering. Op het moment van de bevraging ontving **61% een uitkering**. Bij de niet-werkenden bedraagt dit aandeel 94%, bij de werkenden 25%. In het laatste geval gaat het om een bijkomende werkloosheidsuitkering omwille van deeltijdse arbeid. Het aandeel niet-geschorsten met **een werkloosheidsuitkering** bedraagt **52%**. Dit cijfer ligt hoger dan het bovenstaande op basis van het RVA-bestand (39%), wat kan verklaard worden door een verschillend meetmoment (enkele maanden verschil) en het feit dat het RVA-cijfer enkel betrekking heeft op het aandeel werkzoekenden met een volledige werkloosheidsuitkering, terwijl het enquêtécijfer betrekking ook betrekking kan hebben op deeltijds werkzoekenden. Rekening houdend met het tijdseffect op basis van het jaar waarin men de infobrief van de RVA heeft ontvangen, zien we dat het aandeel met een uitkering stijgt naarmate men recenter de brief kreeg. Dit is coherent met de bevinding dat het aandeel werk stijgt naarmate het langer geleden is dat men in dispo terechtkwam²².

Tot slot kunnen we aangeven dat er relatief weinig niet-geschorsten doorstromen naar ziekte-uitkering (5%) en leefloon (0,7%). Het aandeel werkzoekenden met een ziekte-uitkering is het hoogst in Vlaanderen.

²² Dit geldt ongeacht de leeftijdsgroep.

7.4 Gevolgen van de schorsing

In het laatste deel van de globale analyse geven we een overzicht van de belangrijkste resultaten met betrekking tot het onderzoek bij de geschorsten. Hierbij dienen we te benadrukken dat de responsgraad bij deze subgroep erg laag lag (7,8%) in vergelijking met de niet-geschorsten. De enquête werd uitgestuurd naar 4.409 geschorsten en slechts 342 namen deel aan het onderzoek. Bovendien is deze groep een combinatie van nieuwe instroom en stock. Omdat er in het totale bestand erg weinig schorsingen zijn bij de nieuwe instroom werd beslist deze groep aan te vullen met werkzoekenden die reeds langer werkloos zijn (de stock). Deze opmerkingen zijn belangrijk voor een correcte interpretatie van onderstaande gegevens en impliceren voorzichtigheid in het vergelijken van de resultaten van de geschorsten (stock en nieuwe instroom) en de niet-geschorsten (enkel nieuwe instroom).

De belangrijkste vaststellingen inzake zoekgedrag, vinden van werk en uitkeringsafhankelijkheid, ervaring met de dispo-procedure en ervaringen met de schorsing kunnen als volgt samengevat worden.

- De **meerderheid van de geschorsten** is door de schorsing **werk gaan zoeken**. Bij de tijdelijk geschorsten gaat het om 56% van de werkzoekenden, bij de definitief geschorsten stijgt dit aandeel tot 76%.
- Van alle geschorsten die deelnamen aan de enquête heeft **25% werk gevonden**. In Vlaanderen ligt dit aandeel het hoogst (35%).
- **44%** van de geschorsten **ontvangt een uitkering**. In de meeste gevallen gaat het om een werkloosheidsuitkering. Van alle geschorsten ontvangt 24% een werkloosheidsuitkering, 7% een ziekte-uitkering en 9,4% een leefloon. Het aandeel geschorsten dat een leefloon ontvangt ligt beduidend hoger bij de definitief geschorsten in vergelijking met de tijdelijk geschorsten en ligt ook het hoger in Wallonië dan in Vlaanderen. Het aandeel geschorsten met een ziekte-uitkering ligt in Vlaanderen hoger dan in Wallonië.
- De **meerderheid** van de geschorsten (73%) **vindt de schorsing onterecht**. De belangrijkste redenen die hiervoor aangehaald worden zijn het feit dat men geen werk kan zoeken (omwille van ziekte, operatie, financiële problemen, enz.), dat men overtuigd is dan men voldoende gezocht heeft, dat men de brieven van de RVA niet ontvangen had, dat men werk gevonden had en dat men een opleiding aan het volgen was. 1 op 4 geschorsten vindt de schorsing wel terecht omdat men (legaal of in het zwart) werk gevonden heeft of de procedure niet nageleefd had.
- Ook de **meeste geschorsten** (70%) **begrijpen** waarom de RVA hen **verplicht om werk te zoeken**. Aan de andere kant is 70% wel bang om zijn uitkering te verliezen.
- De **gevolgen** van de schorsing zijn **overwegend negatief, vooral op financieel vlak**. Bij de tijdelijk geschorsten gaf 68% aan dat de schorsing financiële problemen met zich meebracht, bij de definitief geschorsten loopt dit op tot 90%. Enkele positieve effecten van de schorsing die vermeld worden zijn ondermeer dat de betrokken geleerd hebben in orde te zijn met papieren, werk gevonden hebben of hun persoonlijke situatie definitief geregeld hebben (bv. erkenning arbeidshandicap, vrijstellingen met betrekking tot het beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt).

8 STERKTE-ZWAKTE ANALYSE

We ronden het onderzoek af met een synthese van de belangrijkste bevindingen in de vorm van een sterkte-zwakte analyse. Een sterkte-zwakte analyse gaat na welke factoren nuttig zijn voor het behalen van het doel van een beleidsmaatregel (sterktes) en welke factoren eerder nadelig zijn voor het behalen van de doelstellingen (zwaktes). De nadruk ligt in deze analyse op de interne factoren. Dit zijn factoren die beïnvloed kunnen worden door de beleidsorganen²³.

De sterktes en zwaktes zijn geformuleerd in de vorm van stellingen en vaststellingen. Telkens geven we de argumenten aan waarop de stellingen gebaseerd zijn.

De doelstelling van het nieuwe opvolgingsstelsel voor werkzoekenden vinden we in het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap. Het doel luidt als volgt:

- Algemeen: *“...de actieve begeleiding en opvolging van werklozen te versterken teneinde de werkloosheid te bestrijden, en inzonderheid de langdurige werkloosheid te voorkomen”*
- Meer concreet: *“ een nieuwe gezamenlijke aanpak [van federale overheid en Gewesten/Duitstalige Gemeenschap] inzake opvolging en begeleiding van werklozen, met als uitgangspunt een intensievere en meer systematische toetsing van hun beschikbaarheid en actief zoekgedrag. Deze toetsing past volledig in de federale bevoegdheid om na te gaan of voldaan wordt aan de voorwaarden tot toekenning van werkloosheidsuitkeringen. Aansluitend bij de nieuwe toetsingsmethode en ter ondersteuning hiervan gaan de gewesten en gemeenschappen in het samenwerkingsakkoord de verbintenis aan om specifieke, hierop volledig afgestemde acties op het getouw te zetten, bovenop hun normale activiteiten inzake opleiding en begeleiding.”*
“Door deze gezamenlijke actie zal de inzetbaarheid en «weerbaarheid» van de doelgroep van het nieuw plan aanzienlijk verhoogd worden, met een versterkte positie op de arbeidsmarkt als gevolg. Op die manier wordt het risico op langdurige werkloosheid sterk verkleind en groeien op termijn de kansen van de betrokken werklozen om sneller ingeschakeld te worden.”

8.1 Algemene vaststellingen

Vooraleer de sterktes en zwaktes aan te duiden, willen we een aantal opmerkelijke vaststellingen van het onderzoek beschrijven. We plaatsen ze onder de noemer ‘algemene vaststellingen’ omdat het moeilijk is hen als sterkte of zwakte te beoordelen.

- De wijze waarop de **gewesten** het samenwerkingsakkoord ten aanzien van de langdurig werkzoekenden uitvoeren, verschilt tussen de gewesten maar niet zo sterk (zie beschrijving in hoofdstuk 2). Uit de enquête en de bestandsanalyse blijkt dat de gewesten de werkzoekenden in ongeveer dezelfde mate uitnodigen met het oog op het aanbieden van hulp inzake zoeken naar werk. De mate waarin en de manier waarop de werkzoekenden

²³ Wanneer de analyse ook externe elementen aanhaalt die niet beïnvloed kunnen worden door de beleidsmakers, spreekt men van opportuniteiten of bedreigingen. De analyse van sterktes, zwaktes, opportuniteiten en bedreigingen samen noemt men een SWOT-analyse. Bron: Mandour et al, 2005 via www.wikipedia.nl.

zeggen beroep te doen op de gewestelijke diensten verschilt echter sterk tussen de gewesten (zie enquête).

- Op basis van de analyses in dit onderzoek kunnen we niet vaststellen in welke mate de opvolgingsprocedure **de kans op werk** beïnvloedt. De kans op werk wordt immers beïnvloed door een complex systeem waarin de opvolgingsprocedure maar één van de factoren is. Het vinden van werk blijkt hier alvast sterk bepaald door scholingsniveau, de gezinssituatie en het gewest waar de werkzoekende zich bevindt.
- De wijze waarop het samenwerkingsakkoord de uitvoering van de gezamenlijk aanpak voor opvolging en begeleiding voorziet, heeft als gevolg dat **de acties van de gewesten en deze van de RVA** gelijktijdig lopen. In principe komt een werkzoekende eerst in contact met de gewesten (vóór de 6de of de 12de maand bij de personen boven 25). Vindt hij geen werk, dan krijgt hij in de 7de of de 13de maand een infobrief van de RVA (Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, 2007). Afhankelijk van het gewest krijgt de werkzoekende net voor of net na het ontvangen van de RVA-infobrief (opnieuw) een begeleidingsaanbod. De begeleidingsacties kunnen dan tot uitstel leiden van het 1ste gesprek van de RVA. Gaat de werkloze niet in op de begeleidingsacties en vindt hij geen werk, dan komt hij op gesprek bij de RVA. Na dit gesprek kan de RVA hem opnieuw aanmanen om contact op te nemen met de gewestelijke diensten.
 - o Meer dan 80% van de werkzoekenden zegt beroep te doen op de gewestelijke diensten in de periode juist voor het ontvangen van de infobrief of in de periode erna (zie enquête)
 - o Een belangrijk deel van de werkzoekenden heeft uitstel van het eerste gesprek bij de RVA na ontvangst van de infobrief (zie bestandsanalyse)
 - o Een deel van de werkzoekenden gaat zich aanmelden bij de gewestelijke dienst na zijn contact met de RVA (zie enquête)
- Binnen de groep van de volledig langdurig werklozen bevinden zich een aantal **moeilijke groepen** zowel op vlak van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, als op vlak van inzetbaarheid, zoeken naar werk en/of vinden van werk. Een laatste groep zijn atypische vormen van tewerkstelling waarbij de toetsingscriteria om na te gaan of men in aanmerking komt voor een werkloosheidsuitkering moeilijker toe te passen zijn.

Op basis van de enquête en de interviews met de facilitatoren konden we volgende moeilijke groepen identificeren²⁴:

- o (Tijdelijk) niet beschikbaar voor arbeidsmarkt
 - Medische problemen (fysiek, overgewicht, psychisch, zwanger)
 - Zorg voor (zieke) kinderen

²⁴ Deze lijst kan nog aangevuld worden met gevallen die ook tot de moeilijke groepen behoren, maar slechts sporadisch (één of enkele malen) in de enquête voorkwamen: daklozen, personen met een hoofddoek, personen zonder bewijs van goed gedrag en zeden.

- Niet Inzetbaar
 - Zeer laag geletterden
- Problemen met zoeken naar en/of vinden van werk
 - Geschorsten komen niet meer in aanmerking voor Activa
 - Zwart werkers
 - Onderwijzend personeel zonder vaste benoeming
 - Personen met zware financiële problemen
 - Personen waar de werkloosheidsval werken minder aantrekkelijk maakt
- Atypische vormen van tewerkstelling die afwijken van deeltijds of voltijds werknemerschap
 - Artiesten
 - Personen met tijdelijke jobs
 - Personen die zelfstandige willen worden

8.2 Sterktes

- **Elke werkzoekende** die behoort tot de doelgroep van het federale samenwerkingsakkoord wordt in principe **opgeroepen** hetzij door de gewestelijke bemiddelingsdienst, hetzij door de RVA met het oog op het activeren van zijn zoekgedrag
 - Dit principe staat beschreven in het samenwerkingsakkoord. Elk gewest en de RVA hebben een aanpak bepaald om hieraan tegemoet te komen (zie onder ander FOD Waso, maart 2008, Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, 2007). Voor de langdurig werkzoekenden betekent de nieuwe aanpak een groot verschil met wat voor 2004 gebeurde. Ook al kan via dit onderzoek niet aangetoond worden dat elke werkzoekende een begeleidingsaanbod of toetsing heeft gekregen volgens de richtlijnen van het akkoord, alleen al het feit dat er een engagement en een aanpak is, vinden we een sterkte.
 - De toepassing van de **procedure** door de RVA is **uniform** in de drie gewesten. Dit heeft wellicht als gevolg dat er door de RVA in heel het land op gelijkaardige manier wordt omgegaan met de rechten en de plichten van de werkzoekende in het kader van de dispo-procedure.
 - Werkzoekenden uit de 3 gewesten hebben een gelijkaardige mening over de dienstverlening van de RVA (oa. informatieverlening, hulp, rekening houden met persoonlijke situatie).
 - De enquête toont verder aan dat de werkzoekenden in de 3 gewesten relatief weinig angst vertonen om hun uitkering te verliezen. Dit geldt niet voor de geschorsten. Ze begrijpen bovendien goed waarom ze verplicht zijn naar werk te zoeken. Dit geldt zowel voor niet-geschorsten als geschorsten.
-

- De werkzoekende krijgt voldoende **informatie over zijn rechten en plichten** via de gewestelijke diensten, via RVA, via uitbetalingsinstellingen.
 - o Werkzoekenden zijn tevreden over de informatieverlening door de RVA.
 - o Uit de enquête blijkt dat Brusselse en Waalse werkzoekenden bovendien vaak deelnemen aan informatiesessies van de gewestelijke diensten en de uitbetalingsinstellingen van de werkloosheid. In Vlaanderen is dit minder het geval.
 - Heel wat acties vinden plaats om de **inzetbaarheid** van de werkzoekenden te verhogen (opleiding volgen, rijbewijs halen). Een deel van de werkzoekenden wordt hiertoe aangezet door de RVA, een deel door de gewestelijke bemiddelingsdiensten. Anderen ondernemen deze acties uit eigen beweging.
 - o De acties inzake inzetbaarheid blijken onder meer uit de enquêtevragen die peilen naar de inspanningen om werk te zoeken, naar opleiding door de gewesten en naar opleiding als mogelijke reactie op het contact met de RVA.
 - De aanpak van het samenwerkingsakkoord heeft een **effect op het zoekgedrag** van de werkzoekenden. Dit effect zal voor een deel van de werkzoekenden een netto-effect zijn dit wil zeggen dat ze zonder het nieuwe opvolgingsstelsel wellicht minder of ander zoekgedrag hadden vertoond. Anderzijds geven een deel van de langdurig werkzoekenden ook aan hun inspanningen gewoon verder te zetten, ongeacht de opvolging door de RVA of de gewesten.
 - o De werkzoekenden geven aan acties te ondernemen en hun zoekgedrag te wijzigen als reactie op de dispo-procedure van de RVA. Bovendien geven ze aan dat de gewestelijke diensten een belangrijke rol spelen in het motiveren en stimuleren om werk te zoeken (zie enquête). Motivatie speelt ongetwijfeld een belangrijke rol in het activeringsproces.
 - o De impact op het zoekgedrag is het grootst bij laaggeschoolden maar het aandeel laaggeschoolden dat werk vindt is zeer laag in vergelijking met de hoger geschoolden waar de impact op het zoekgedrag dan weer minder groot is
 - Voor de **oudere werkzoekenden** durven we stellen dat de nieuwe aanpak bijdraagt tot het verhogen van hun kansen op werk.
 - o Er zijn opvallende verschillen inzake zoekgedrag, uitstroom naar werk, acties van de gewesten (behalve in het Vlaams Gewest) tussen dispo 3 (45-49 jaar) en de vergelijkingsgroep dispo 3 (50-54 jaar), die niet opgenomen is in het nieuwe opvolgingsstelsel. De verschillen zijn wellicht gedeeltelijk hieraan te wijten, maar ook aan andere factoren zoals het feit dat het voor een 50-plusser nog moeilijker kan zijn om werk te vinden in vergelijking met 45 tot 49-jarigen
 - Het **verdringingseffect** waarbij de langdurige werkloosheid vermindert doordat werklozen de overgang maken naar inactiviteit lijkt slechts beperkt aanwezig. De meeste werklozen blijven in de werkloosheid hangen als ze geen werk vinden.
-

- o De uitstroom naar bijvoorbeeld ziekte-uitkering of leefloon is eerder beperkt, zelfs bij de geschorsten (zie enquête). Bij wie dit gebeurt, lijkt dit een terechte aanpassing te zijn.
 - o Een groot deel van de werklozen ontvangt een volledige of een gedeeltelijke werkloosheidsuitkering (zie bestandsanalyse)
- Bij sommige werkzoekenden werkt de procedure als **katalysator** en dit in diverse richtingen. Enkele voorbeelden: het definitief regelen van een situatie van arbeidsongeschiktheid leidt naar inactiviteit, het krijgen van een vrijstelling voor een zorgtaak verlengt het verblijf in de werkloosheid. Wie verplicht wordt om zwartwerk te regulariseren, treedt toe tot de loontrekkenden.

8.3 Zwaktes

Een belangrijke zwakte van het nieuwe opvolgingsstelsel heeft te maken met de manier waarop diverse **moeilijke groepen** betrokken zijn bij de uitvoering.

- Het lage aandeel mensen aan het werk bij de **laaggeschoolden en de gezinshoofden** valt op. Dit wijst er alvast op dat activering voor deze personen extra moeilijk is. Ook al is het mogelijk dat de tewerkstellingsgraad lager was geweest zonder de invoering van het nieuwe opvolgingssysteem²⁵, het lijkt toch zinvol om na te gaan of de huidige inspanningen volstaan voor deze groepen. Merk hierbij op dat het onderzoek zich enkel concentreert op personen met een gemiddelde werkloosheidsduur van rond de 15 maanden (op het moment van het ontvangen van de infobrief). Het probleem is wellicht nog groter bij de 'stock' van zeer langdurig werklozen²⁶.
 - o Het % dat werk vindt is heel wat lager bij laaggeschoolden in vergelijking met hooggeschoolden. Dit geldt eveneens voor gezinshoofden ten opzichte van alleenstaanden en samenwonenden (zie enquête)
 - o Laaggeschoolden nemen in dezelfde mate als hooggeschoolden deel aan opleidingsacties/begeleidingsacties van de gewesten (zie enquête). Men kan echter wel de vraag stellen of ze eigenlijk niet oververtegenwoordigd moeten zijn.
- Het nieuwe opvolgingsstelsel biedt voor een deel van de moeilijke groepen vermeld in punt 8.1 nog **geen gepaste oplossing**. Er lijkt onder meer behoefte aan betere doorverwijzing naar gepaste hulpverlening en aan evaluatiecriteria die meer met atypische situaties rekening houden.

²⁵ Dit kan met de analyses van dit onderzoek niet bewezen worden. Het is bovendien steeds zeer moeilijk om het netto-effect van arbeidsmarktmaatregelen vast te stellen omdat er zoveel verschillende factoren (conjunctuur, kenmerken van de werkzoekenden, beleid) een invloed kunnen hebben op de kans op werk.

²⁶ De groep zeer langdurig werklozen ('stock') behoorden niet tot de doelgroep van dit onderzoek. Daardoor kan dit vermoeden niet bevestigd worden met resultaten van de enquête of de analyse van de RVA-bestanden.

8.4 Afsluitende beschouwing van het onderzoeksteam

- Het onderzoek biedt een beter zicht op de beleving van de werkzoekenden van de nieuwe opvolgingsprocedure, op hun inspanningen om werk te zoeken en op hun huidige arbeidsmarktsituatie. Het onderzoek laat echter een aantal vragen onbeantwoord: o.a. hoeveel personen zouden aan het werk zijn zonder de nieuwe opvolgingsprocedure, wat is het signaleffect d.w.z. het mogelijk activerend effect louter vanwege het feit dat het systeem ingevoerd werd en nu bekend is bij de werklozen, welk verschil is er tussen de nieuwe instroom in het stelsel en de zeer langdurig werklozen (de 'stock')?

Sommige gegevens roepen weer nieuwe vragen op: hoe komt het dat er zo'n lage tewerkstelling is van laaggeschoolden terwijl er nog steeds voldoende vraag lijkt naar laaggeschoolde arbeidskrachten, hoe efficiënt is het controle- en schorsingsmechanisme (zou de kans op controle eenzelfde effect kunnen geven in plaats van iedereen stelselmatig voor een controlegesprek uit te nodigen cfr verklaringen voor het effect van de infobrief beschreven door Cockx et al, 2007), wat zijn de mogelijke gezamenlijke effecten van preventieve en curatieve begeleidingsacties, zijn de regionale verschillen inzake begeleiding werkelijk zo groot en waarom,..... Er is dus ruimte voor verder onderzoek.

- Naast de hierboven geciteerde doelstellingen bevat het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Gewesten/Duitstalige Gemeenschap heel wat richtlijnen voor de toepassing van de procedure vb. in verband met de afbakening van de doelgroep, de screening van het zoekgedrag, de begeleidingsacties, de taken en engagementen van de federale staat en de gewesten en de afstemming tussen beide beleidsniveaus. Het zou interessant zijn om de afspraken gemaakt in het samenwerkingsakkoord te toetsen aan de resultaten in het veld om zo tot een meer gestructureerde evaluatie te komen.

BIJLAGE 1: TABELLEN REPRESENTATIVITEIT

Tabel 23: Profiel en representativiteit van de **niet-geschorsten**, voor **geslacht** naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

	Populatie / Onderzoeksdoelgroep						Steekproef					
	Man		Vrouw		Totaal		Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio												
Vlaanderen	8212	46,9%	9286	53,1%	17498	100	507	41,7%	710	58,3%	1217	100
Wallonië	8948	50,0%	8937	50,0%	17885	100	740	44,1%	938	55,9%	1678	100
Brussel	4107	54,9%	3373	45,1%	7480	100	422	51,5%	397	48,5%	819	100
Totaal	21267	49,6%	21596	50,4%	42863	100%	1669	44,9%	2045	55,1%	3714	100%
Leeftijdsgroep												
Dispo1	15073	49,2%	15555	50,8%	30628	100	871	43,7%	1123	56,3%	1994	100
Dispo2	5285	50,7%	5137	49,3%	10422	100	623	46,4%	721	53,6%	1344	100
Dispo3	909	50,1%	904	49,9%	1813	100	175	46,5%	201	53,5%	376	100
Totaal	21267	49,6%	21596	50,4%	42863	100%	1669	44,9%	2045	55,1%	3714	100%
Controle3	2442	48,8%	2564	51,2%	5006	100%	722	51,0%	695	49,0%	1417	100%
Fase in procedure												
Subgroep1	16485	49,1%	17114	50,9%	33599	100	842	42,2%	1154	57,8%	1996	100
Subgroep2	3357	50,5%	3284	49,5%	6641	100	655	47,6%	722	52,4%	1377	100
Subgroep3	69	62,7%	41	37,3%	110	100	15	53,6%	13	46,4%	28	100
Subgroep4	1356	54,0%	1157	46,0%	2513	100	157	50,2%	156	49,8%	313	100
Totaal	21267	49,6%	21596	50,4%	42863	100,0%	1669	44,9%	2045	55,1%	3714	100%

Tabel 24: Profiel en representativiteit van de **niet-geschorsten**, voor **nationaliteit** naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

	Populatie						Steekproef					
	Belg		Geen Belg		Totaal		Belg		Geen Belg		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio												
Vlaanderen	16295	93,1%	1203	6,9%	17498	100	1135	93,3%	82	6,7%	1217	100
Wallonië	16302	91,1%	1583	8,9%	17885	100	1487	88,6%	191	11,4%	1678	100
Brussel	5806	77,6%	1674	22,4%	7480	100	580	70,8%	239	29,2%	819	100
Totaal	38403	89,6%	4460	10,4%	42863	100%	3202	86,2%	512	13,8%	3714	100%
Leeftijd												
Dispo1	27841	90,9%	2787	9,1%	30628	100	1791	89,8%	203	10,2%	1994	100
Dispo2	8516	81,7%	1906	18,3%	10422	100	1080	80,4%	264	19,6%	1344	100
Dispo3	1575	86,9%	238	13,1%	1813	100	331	88,0%	45	12,0%	376	100
Totaal	37932	88,5%	4931	11,5%	42863	100%	3202	86,2%	512	13,8%	3714	100%
Controle3	4447	88,8%	559	11,2%	5006	100%	1264	89,2%	153	10,8%	1417	100%
Fase in procedure												
Subgroep1	29960	89,2%	3639	10,8%	33599	100	1727	86,5%	269	13,5%	1996	100
Subgroep2	5774	86,9%	867	13,1%	6641	100	1192	86,6%	185	13,4%	1377	100
Subgroep3	100	90,9%	10	9,1%	110	100	27	96,4%	1	3,6%	28	100
Subgroep4	2098	83,5%	415	16,5%	2513	100	256	81,8%	57	18,2%	313	100
Totaal	37932	88,5%	4931	11,5%	42863	100%	3202	86,2%	512	13,8%	3714	100%

Tabel 25: Profiel en representativiteit van de **niet-geschorsten**, voor **scholingsniveau** naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

	Populatie / Onderzoeksdoelgroep												Steekproef											
	Zeer laag		Laag		Midden		Hoog		Andere		Totaal		Zeer laag		Laag		Midden		Hoog		Andere		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Regio																								
Vlaanderen	2299	13,1%	3080	17,6%	6216	35,5%	5267	30,1%	636	3,6%	17498	100	179	14,7%	222	18,2%	465	38,2%	312	25,6%	39	3,2%	1217	100
Wallonië	2045	11,4%	3289	18,4%	6515	36,4%	5376	30,1%	660	3,7%	17885	100	225	13,4%	351	20,9%	619	36,9%	430	25,6%	53	3,2%	1678	100
Brussel	467	6,2%	995	13,3%	1985	26,5%	2182	29,2%	1851	24,7%	7480	100	47	5,7%	101	12,3%	156	19,0%	220	26,9%	295	36,0%	819	100
Totaal	4811	11,2%	7364	17,2%	14716	34,3%	12825	29,9%	3147	7,3%	42863	100%	451	12,1%	674	18,1%	1240	33,4%	962	25,9%	387	10,4%	3714	100%
Leeftijd																								
Dispo1	2415	7,9%	4616	15,1%	11103	36,3%	10744	35,1%	1750	5,7%	30628	100	132	6,6%	294	14,7%	732	36,7%	677	34,0%	159	8,0%	1994	100
Dispo2	1886	18,1%	2283	21,9%	3158	30,3%	1847	17,7%	1248	12,0%	10422	100	216	16,1%	277	20,6%	420	31,3%	234	17,4%	197	14,7%	1344	100
Dispo3	510	28,1%	465	25,6%	455	25,1%	234	12,9%	149	8,2%	1813	100	103	27,4%	103	27,4%	88	23,4%	51	13,6%	31	8,2%	376	100
Totaal	4811	11,2%	7364	17,2%	14716	34,3%	12825	29,9%	3147	7,3%	42863	100%	451	12,1%	674	18,1%	1240	33,4%	962	25,9%	387	10,4%	3714	100
Controle3	1622	32,4%	1247	24,9%	1173	23,4%	594	11,9%	370	7,4%	5006	100%	427	30,1%	349	24,6%	347	24,5%	179	12,6%	115	8,1%	1417	100
Fase in procedure																								
Subgroep1	3517	10,5%	5512	16,4%	11323	33,7%	10952	32,6%	2295	6,8%	33599	100	249	12,5%	336	16,8%	636	31,9%	586	29,4%	189	9,5%	1996	100
Subgroep2	817	12,3%	1191	17,9%	2454	37,0%	1616	24,3%	563	8,5%	6641	100	149	10,8%	254	18,4%	486	35,3%	342	24,8%	146	10,6%	1377	100
Subgroep3	15	13,6%	22	20,0%	38	34,5%	30	27,3%	5	4,5%	110	100	3	10,7%	7	25,0%	8	28,6%	10	35,7%	0	0,0%	28	100
Subgroep4	462	18,4%	639	25,4%	901	35,9%	227	9,0%	284	11,3%	2513	100	50	16,0%	77	24,6%	110	35,1%	24	7,7%	52	16,6%	313	100
Totaal	4811	11,2%	7364	17,2%	14716	34,3%	12825	29,9%	3147	7,3%	42863	100%	451	12,1%	674	18,1%	1240	33,4%	962	25,9%	387	10,4%	3714	100%

Tabel 26: Profiel en representativiteit van de **geschorsten**, voor geslacht naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

Stock + flow	Populatie / Onderzoeksdoelgroep						Steekproef					
	Man		Vrouw		Totaal		Man		Vrouw		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio												
Vlaanderen	896	58,3%	642	41,7%	1538	100	61	54,0%	52	46,0%	113	100
Wallonië	1194	57,9%	868	42,1%	2062	100	106	56,7%	81	43,3%	187	100
Brussel	557	68,9%	252	31,1%	809	100%	31	73,8%	11	26,2%	42	100
Totaal	2647	60,0%	1762	40,0%	4409	100%	198	57,9%	144	42,1%	342	100%
Leeftijdsgroep												
Dispo1	1955	60,9%	1256	39,1%	3211	100	139	57,4%	103	42,6%	242	100
Dispo2	646	57,7%	473	42,3%	1119	100	55	61,1%	35	38,9%	90	100
Dispo3	46	58,2%	33	41,8%	79	100	4	40,0%	6	60,0%	10	100
Totaal	2647	60,0%	1762	40,0%	4409	100%	198	57,9%	144	42,1%	342	100%
Fase in procedure												
Subgroep5	1462	56,8%	1111	43,2%	2573	100	61	43,9%	78	56,1%	139	100
Subgroep6	1185	64,5%	651	35,5%	1836	100	137	67,5%	66	32,5%	203	100
Totaal	2647	60,0%	1762	40,0%	4409	100%	198	57,9%	144	42,1%	342	100%

Tabel 27: Profiel en representativiteit van de **geschorsten**, voor nationaliteit naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

Stock + flow	Populatie						Steekproef					
	Belg		Geen Belg		Totaal		Belg		Geen Belg		Totaal	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Regio												
Vlaanderen	1365	88,8%	173	11,2%	1538	100	101	89,4%	12	10,6%	113	100
Wallonië	1867	90,5%	195	9,5%	2062	100	171	91,4%	16	8,6%	187	100
Brussel	620	76,6%	189	23,4%	809	100	32	76,2%	10	23,8%	42	100
Totaal	3852	87,4%	557	12,6%	4409	100%	304	88,9%	38	11,1%	342	100%
Leeftijd												
Dispo1	2863	89,2%	348	10,8%	3211	100	220	90,9%	22	9,1%	242	100
Dispo2	924	82,6%	195	17,4%	1119	100	75	83,3%	15	16,7%	90	100
Dispo3	65	82,3%	14	17,7%	79	100	9	90,0%	1	10,0%	10	100
Totaal	3852	87,4%	557	12,6%	4409	100%	304	88,9%	38	11,1%	342	100%
Fase in procedure												
Subgroep5	2221	86,3%	352	13,7%	2573	100	128	92,1%	11	7,9%	139	100
Subgroep6	1631	88,8%	205	11,2%	1836	100	176	86,7%	27	13,3%	203	100
Totaal	3852	87,4%	557	12,6%	4409	100%	304	88,9%	38	11,1%	342	100%

Tabel 28: Profiel en representativiteit van de **geschorsten**, voor scholingsniveau naar regio, leeftijdsgroep en fase in de procedure

Stock + Flow	Populatie / Onderzoeksdoelgroep												Steekproef											
	Zeer laag		Laag		Midden		Hoog		Andere		Totaal		Zeer laag		Laag		Midden		Hoog		Andere		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Regio																								
Vlaanderen	358	23,3%	587	38,2%	435	28,3%	99	6,4%	59	3,8%	1538	100	31	27,4%	42	37,2%	31	27,4%	7	6,2%	2	1,8%	113	100
Wallonië	606	29,4%	795	38,6%	510	24,7%	57	2,8%	94	4,6%	2062	100	54	28,9%	71	38,0%	43	23,0%	7	3,7%	12	6,4%	187	100
Brussel	184	22,7%	269	33,3%	182	22,5%	63	7,8%	111	13,7%	809	100	11	26,2%	12	28,6%	9	21,4%	3	7,1%	7	16,7%	42	100
Totaal	1148	26,0%	1651	37,4%	1127	25,6%	219	5,0%	264	6,0%	4409	100%	96	28,1%	125	36,5%	83	24,3%	17	5,0%	21	6,1%	342	100%
Leeftijd																								
Dispo1	780	24,3%	1274	39,7%	866	27,0%	123	3,8%	168	5,2%	3211	100	55	22,7%	99	40,9%	69	28,5%	7	2,9%	12	5,0%	242	100
Dispo2	342	30,6%	354	31,6%	246	22,0%	89	8,0%	88	7,9%	1119	100	38	42,2%	25	27,8%	13	14,4%	8	8,9%	6	6,7%	90	100
Dispo3	26	32,9%	23	29,1%	15	19,0%	7	8,9%	8	10,1%	79	100	3	30,0%	1	10,0%	1	10,0%	2	20,0%	3	30,0%	10	100
Totaal	1148	26,0%	1651	37,4%	1127	25,6%	219	5,0%	264	6,0%	4409	100%	96	28,1%	125	36,5%	83	24,3%	17	5,0%	21	6,1%	342	100%
Fase in procedure																								
Subgroep5	521	20,2%	862	33,5%	735	28,6%	178	6,9%	177	6,9%	2573	100	32	23,0%	46	33,1%	40	28,8%	11	7,9%	10	7,2%	139	100
Subgroep6	527	28,7%	789	43,0%	392	21,4%	41	2,2%	87	4,7%	1836	100	64	31,5%	79	38,9%	43	21,2%	6	3,0%	11	5,4%	203	100
Totaal	1148	26,0%	1651	37,4%	1127	25,6%	219	5,0%	264	6,0%	4409	100%	96	28,1%	125	36,5%	83	24,3%	17	5,0%	21	6,1%	342	100%

BIJLAGE 2: TABELLEN HOOFDSTUK 7 GLOBALE ANALYSE

Tabel 29: Indicatoren voor inzetbaarheid naar scholingsniveau

	Opleiding gevolgd (v8)		Maakt gebruik van gewestelijke bemiddelingsdienst (v9)	Gewestelijke bemiddelingsdienst zorgt voor opleiding (v9)
	Werkenden	Niet werkenden	Werkenden + niet werkenden	Werkenden + niet- werkenden
Scholingsniveau				
Zeer laag	29,3%	29,3%	76,0%	49,0%
Laag	33,6%	28,7%	76,3%	45,6%
Midden	33,5%	27,9%	75,9%	47,1%
Hoog	34,8%	33,8%	73,1%	41,3%
Andere	30,8%	31,9%	77,2%	48,5%
Totaal	33,5%	29,7%	74,7%	45,6%

Tabel 30: Indicatoren (v3, v4, v5) voor zoekgedrag van de werkenden

	Zoekt werk op moment van bevraging (v3)	Aantal keren dat men naar vacatures zocht (v4)					Aantal sollicitaties (v5)	
		0	1 tot 7	8 tot 14	15 tot 21	22 tot 28	Geen	Min 1
Scholingsniveau								
Zeer laag	31,9%	11,6%	28,1%	32,9%	23,8%	3,7%	4,6%	61,1%
Laag	34,2%	11,4%	15,7%	37,7%	27,8%	7,5%	3,1%	67,4%
Midden	26,4%	5,1%	15,1%	38,2%	35,5%	6,1%	1,6%	68,6%
Hoog	27,0%	5,0%	14,8%	42,4%	33,0%	4,8%	1,9%	78,0%
Ander	39,9%	10,7%	22,9%	37,9%	25,7%	2,9%	2,5%	70,5%
Totaal	29,2%	7,0%	16,8%	39,1%	31,8%	5,4%	2,2%	71,5%
Gezinssituatie								
Gezinshoofd	6,4%	8,1%	19,8%	38,0%	29,7%	4,4%	0,3%	12,1%
Samenwonend	15,2%	6,9%	15,3%	39,8%	32,5%	5,6%	1,5%	44,6%
Alleenstaand	7,7%	6,2%	18,6%	37,6%	31,6%	5,9%	0,4%	14,6%
Totaal	29,2%	7,0%	16,8%	39,1%	31,8%	5,4%	2,2%	71,5%

Tabel 31: Indicatoren voor zoekgedrag (v3, v4, v5) van de niet-werkenden

	Zoekt werk op moment van bevraging (v3)	Aantal keren dat men naar vacatures zocht (v4)					Aantal sollicitaties (v5)	
		0	1 tot 7	8 tot 14	15 tot 21	22 tot 28	Geen	Min 1
Scholingsniveau								
Zeer laag	76,7%	15,0%	18,8%	36,6%	23,7%	5,9%	4,6%	63,3%
Laag	77,8%	12,0%	13,0%	35,9%	30,5%	8,7%	3,0%	69,6%
Midden	81,3%	10,0%	11,2%	37,9%	34,8%	6,1%	3,4%	73,7%
Hoog	87,8%	6,3%	9,0%	37,2%	40,5%	7,0%	2,5%	77,6%
Ander	82,4%	9,3%	18,6%	35,2%	32,4%	4,5%	1,4%	65,1%
Totaal	81,0%	10,5%	13,4%	36,8%	32,7%	6,6%	3,1%	70,8%
Gezinssituatie								
Gezinshoofd	27,2%	10,5%	14,8%	36,2%	31,7%	7,0%	0,8%	21,8%
Samenwonend	34,4%	10,7%	13,1%	38,2%	32,7%	5,3%	1,5%	31,4%
Alleenstaand	19,0%	7,8%	12,1%	35,1%	36,2%	8,8%	0,5%	17,1%
Totaal	81,0%	10,5%	13,4%	36,8%	32,7%	6,6%	3,1%	70,8%

Tabel 32: Indicatoren voor zoekgedrag (v12 en v13), werkenden en niet-werkenden

	Wat deed u na laatste contact met RVA (v12)		Zoekgedrag na laatste contact met RVA (v13)	
	Deed iets	Deed niets	Wijzigde zoekgedrag	Wijzigde zoekgedrag niet
Scholingsniveau				
Zeer laag	87,8%	4,0%	55,9%	28,1%
Laag	89,2%	4,4%	51,2%	38,0%
Midden	86,1%	5,8%	45,4%	43,1%
Hoog	76,5%	12,5%	36,0%	53,7%
Ander	86,1%	2,8%	60,9%	26,1%
Totaal	84,5%	6,6%	47,1%	41,1%
Gezinssituatie				
Gezinshoofd	23,6%	0,8%	15,3%	8,0%
Samenwonend	42,8%	4,4%	21,5%	24,5%
Alleenstaand	17,5%	1,4%	10,1%	8,6%
Totaal	84,5%	6,6%	47,1%	41,1%